KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 25 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, helmik. 6 p:nä—Mon., Feb. 6 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Canadalaisen terästrustin «uudelleen järjestäminen»

Bescon kontrolli siirtynyt uudelle finanssi-yhtymälle

MONTREAL. — Sanomalehdissä on kerrottu täällä viime viikolla pidetystä British Empire Steel Corporation Limitedin, Dominion Steel Corporation Limitedin, Nova Scotia Steel and Coal Company Limitedin ja niiden sivuyhtiöiden johtokuntien kokouksesta, jossa lopullisesti vahvistettiin ne huomattavat uudelleen järjestelyt, mitkä näiden yhtiöiden keskuudessa on jo pitemmän aikaa ollut tekeillä.

Määräämisvalta ensiksimainitussa pääyhtiössä, joka on paremmin tunnettu nimeltä: "Besco", sekä sen alaisissa sivuyhtiöissä on siirtynyt Holt, Gundy & Companyn takana olevan rahamiesyhtymän käsiin sen kautta, että viimeksimainittu on ostanut sivuyhtiöiden ja niiden trustiutuman eli n.k. "holding"- yhtiön, Dominion Steel Corporationin, arvopaperit sekä 94 prosenttia liikkeellä olevista Dominion Iron and Steel Corporationin kiinteistövelkakirjoista, mitkä muodostavat Dominion Steel Corporationin ainoat rasitukset.

Canalaisen terästrustin, Bescon, omaisuuden keskittyminen uuden rahamiesyhtymän käsiin on tuonut mukanaan muutoksen Bescon ja kaikkien sen alaisten yhtiöiden johdossa. Yhtiöiden ent. presidentti Roy M. Wolvin on eronnut, ja tilelle on valittu torontolainen finanssimies C. B. McNaught. Lisäksi on valittu viideksi vuodeksi trustin eri yhtymiä edustava hallintolein, johon edellämainitun uuden puheenjohtajan lisäksi valittiin Holt ja Gundy sekä G. H. Montgomery ja G. H. Duggan.

Trustin "uudelleen järjestäminen" — suuri pääomakeinottelu

Besco inkorporeerattiin v. 1920. Muodostamansa trustin kautta on se hallinut hiili- ja rautakaivoksia, kalkkikivi- ja dolemiittiomaisuuksia, rautatehtaita ja höyrylaivayhtiöitä, rautatievaunutehtaita ja sahalaitoksia, laivaveistämöjä ja tokkia. Sen toiminta on ulottunut etupäässä Newfoundlandiin ja Nova Scotiaan. Edellämainittujen yhtiöiden lisäksi on siihen kuulunut Cumberland Railway Company, Dominion Shipping Company, James Pender and Company, Sydney Lumber Company, Eastern Car Company, Acadia Coal Company, Wasis Steamship Company, Nova Scotia Land Company ja Halifax Shipyards.

Bescon alkuperäisenä päämääränä oli kyetä kilpailemaan Amerikan terästrustin kanssa, mutta yhtiön toiminnassa on kuulemma ollut vaikeuksia ja siitä on johtunut trustin "uudelleen järjestäminen" eli sen sulattaminen Holt-Gundy-yhtymään. Tämä siirto on eräs suurimpia arvopaperikeinotteluja, mitä Canadan liike-elämä tuntee, ja sisältyy siihen kaiken todennäköisyyden mukaan se tavanmukainen tapahtuma, että liike- ja rahamaailman mahtimiehet ovat nielaisseet pienempänsä pääomineen päivineen.

Holt and Gundy — canadalaisen liikemaailman suurhuijareita

Rahamiehillä Holtilla ja Gundyllä on ennestään ollut määräämisvalta lukuisissa suurfirmoissa, jotka ovat yhteydessä Anticosti Island Corporationin kanssa, jonka hallussa on 15,000,000:n koordin puutavarareservit. Sen hallussa on parikymmentä laivaa, jotka kuljettavat paperipuita Anticostisaarelta St. Lawrence-joen varrella oleviin yhtiön omistamien apuyhtiöiden: Port Alfred Pulp and Paper Corporationin, St. Maurice Valley Corporationin, Belgo-Canadian Companyn ja Wayagamack Companyn paperitehtaisiin, jotka vuorostaan ovat yhteydessä Shawinigan Falls Power Co:n kanssa. Nämä liikkeet kuuluvat Holtille, jota pidetään Canadan rikkaimpana miehenä eli n. $70,000,000:in omistajana. Gundy on nuorempi torontolainen finanssikeinottelija, joka joku aika sitten pääsi määräämään Massey-Harrisin maanviljelyskoneyhtiössä ja sen jälkeen Canadan sementtiyhtiössä. Viimeksimainitusta kaupasta hän kuulemma on hyötynyt n. $5,000,000.

Kuten tiedetään, on Nova Scotian järjestyneillä kaivosmiehillä ja Bescolla ollut erimielisyyksiä uuden palkkasopimuksen solmimisesta. Bescon taholta on ilmoitettu, että tämä riita olisi nyttemmin sovittu siten, että työläiset suostuvat edelleen työskentelemään entisillä palkoilla.

Australian hallitus aikoo murskata ammattiuniot

Hallitus laatinut lakisuunnitelman, joka kukistaisi kaikki taistelevat uniot

SYDNEY, Australia (FP) — Federalihallitus on tehnyt uuden hyökkäyksen työväen unioita vastaan, laatimalla sellaisen lakitekeleen, joka hyväksytyksi tultuaan tekisi mahdottomaksi kaikki lakkotaistelut, sekä kukistaisi taistelevat uniot.

Lain mukaan ei ainoakaan unio voisi julistaa lakkoa ilman yleisäänestystä työläisten keskuudessa, hallituksen edustajien ylivalvonnan alaisena. Jokainen yksilöjäsen tulisi olemaan oikeutettu nostamaan syytteen jokaista union päätöstä vastaan, jonka jäsen katsoo olevan "tyrannimaisen, sortavan tai sopimattoman", ja voi vedota hallituksen puoleen sellaisen päätöksen kumoamiseksi.

Uniot voitaisiin hajoittaa

Hallituksella tulisi lain mukaan olemaan oikeus hajoittaa sellaiset uniot, jotka julistavat n. s. "laittomia lakkoja". Hajotettavien unioiden omaisuus voidaan kokonaan myydä hallituksen toimesta ja rahavarat jakaa jäsenistön kesken.

Lakkotaisteluissa hallitus tulisi suojaamaan lakonrikkureita, ja siellä missä unio julistaa lakon, voi kuka tahansa union jäsen saada erikoisia etuja mennessään rikkuriksi.

Lain mukaan tultaisiin pitämään erikoisen tarkasti silmällä unioiden toimintaa. Ehdotelman mukaan tulisi järjestyneillä kapitalisteilla olemaan oikeus poliittisten urkkijansa kautta vakoilla järjestyneiden työläisten toimintaa, tarkastamalla lävitse kaikki unioiden yksityiset kirjeet ja asiakirjat, tilikirjat j.n.e.

Ankarat sakot lakkoja vastaan

Lakkojen julistaminen tulisi olemaan raskaiden sakkojen ja linnatuomioiden alaisena. Lakkoon osaa ottavat yksilöt saattaisivat joutua maksamaan sakkoa $250, ja unio, joka lakon on julistanut, tulisi kantamaan sakkoa $5,000. Erikoisista muista syistä voidaan julistaa erisuuruisia sakkoja, aina $100 lähtien $2.500 asti, kuten "sopimattoman kielen käytöstä" rikkureita vastaan, lakonalaisten työpaikkojen tai niiden tuotteiden boikottiin julistamista jne.

On tarpeetonta sanoa, etteikö Australian unioiden ole pakko ryhtyä erittäin voimaperäisesti taistelemaan tällaista lainlaadintaa vastaan.

Jos mainittu lakitekele tulisi hyväksyttyä, olisi se sellainen isku Australian unioille, että niiden päivät olisivat luetut. Tulisi vallitsemaan aivan samanlainen tilanne, kuin nykyään Italiassa, Virossa, Puolassa ja monissa muissa maissa, missä unioilla ei ole oikeutta toimia. Vain kapitalisteja tukevat fascistien uniot saavat kapitalistien ohjeiden mukaan olla olemassa, sosdem herrain johdolla.

Jugoslavian hallituspula

BELGRAD, helmik. 3. — Neljä demokraattipuolueen edustajaa on eronnut hallituksesta, näihin lukien ulkoministeri Marinkovich. Tämä heidän äkkipikainen eroamisensa johtui siitä, että puolueen johtajien kesken sattui erimielisyyttä.

Johtavalta taholta mainitaan, että tämä hallituspula saattaa johtaa yleisten vaalien toimittamiseen.

Miljoonien dollarien tulipalo Massan valtiossa

Yksitoista tulipaloa sattunut samaan aikaan

FALL RIVER, Mass., helmik. 3. — Eilen illalla vallitsi tässä kaupungissa monien miljoonien dollareiden vahingon tuottanut tulipalo. Palo sai alkunsa Pocassetin tekstiilitehtaasta ja levisi nopeasti keskikaupungille.

Oman kaupungin palokunnan voimat olivat aivan riittämättömät, sillä samaan aikaan syttyi muissa osissa kaupunkia kaikkiaan kymmenen eri paloa. Suuria liikerakennuksia tuhoutui, joiden yhteistä arvoa ei vielä ole voitu edes suunnilleen laskea. Se vaan tiedetään, että vahingot nousevat huimaaviin summiin.

Viiden naapurikaupungin palokunnat oli kutsuttu sammutustyöhön, oman palokunnan avuksi. Ihmishenkiä ei mainita menetetyksi.

Väärinkäytöksiä tullilaitoksessa

Hallituksen komissioni ehdottaa perinpohjaisia muutoksia Windsorin Toronton, Reginan ja Vancouverin tullikamareissa

OTTAWA. — Hallituksen asettaman tullikomissionin raportti esitettiin parlamentille viime torstaina. Siinä ilmoitetaan, että komissioni oli todennut toistasataa tullipetosta. Tullia kiertäneet liikkeet ovat viina- ja olutliikkeitä, sekä kenkien, hattujen, silkkien, pukujen, suolan ja muiden tarvikkeiden madhantuottajia. 66 toiminimeä on sovinnossa suorittanut $51,000. Toisia vastaan tullaan nostamaan syyte.

Että tullilaitos on joutunut suuresti kärsimään eri satamissa olevien virkailijoiden kykenemättömyyden tahi tahallisten laiminlyöntien ja väärinkäytösten vuoksi, käy ilmi siitä, että komissioni ehdottaa Toronton, Windsorin, Reginan ja Vancouverin tullikamarien perinpohjaista uudelleen järjestämistä, virkailijain eroittamista tahi toisiin tullikamareihin siirtämistä.

Komissioni ei tosin sano suoraan että näiden tullikamarien virkailijat olisivat tehneet itsensä syypäiksi yhteistoimintaan tullia kiertäneiden liikkeiden kanssa tahi lahjusten vastaanottamiseen, vaan sanoo, että nämä virkailijat eivät ole tehtävänsä tasalla, minkä takia eivät pysty hallitsemaan tärkeätä virkaansa.

Mutta Reginan tullikamariin nähden tehty paljastus, että paikkakunnalle on päässyt versomaan erikoisia, tullipetkutusta laajassa mittakaavassa harjoittavia, rohdos- y. m. liikkeitä, jotka ovat olleet vuosikausia toiminnassa, antaa aihetta otaksumaan, että ainakin siellä esiintyy tullilaitoksessa jotakin muuta kuin pelkää "taitamattomuutta".

Komissioni edelleen ehdottaa, että Vancouverissa parannettaisiin tullivahdintaa järjestämällä kaksi nopeata tullialusta patrulliin Vancouverin ympäristövesille. Myöskin kiinnittää komissioni huomiota oopiumin ja muiden huumausaineiden salakuljetukseen, jota vastaan ehdotetaan ryhdyttäväksi toimenpiteisiin. Samoin ehdottaa komissioni, että aavikkomaakuntien väkijuomalainsäädäntöä uudistettaisiin sillä tavalla, että voitaisiin suuremmalla teholla vastustaa väkijuomain salakauppaa ja -kuljetusta.

Polttoainetta sotalaivoille

LOS ANGELES, helmik. 3. — Japanin hallitus on tehnyt suuren öljynhankintaa koskevan sopimuksen Rising Sun öljy-yhtiön kanssa, joka on Dutch Shellin alakomppania.

Tarkkoja numeroita siitä, kuinka suuri tuo tilaus tulee olemaan ei ole vielä annettu tietää, mutta ainakin 300,000 tynnyrin tilauksesta on ollut puhetta sopimusta tehtäessä.

Kuusi ihmistä kuollut räjähdyksessä

New York. — Erään Frank Gorgonen perheen viisi jäsentä ja eräs kaupungin virkailija sai surmansa sekatavarakaupan räjähdyksessä. Gorgone itse loukkaantui hengenvaarallisesti pienen lapsensa kanssa. — Syy räjähdykseen on tuntematon, mutta arvellaan sen johtuneen kellarissa olleesta gasoliinista.

Bescon työläisten palkkakysymys

NOVA SCOTIAN KAIVOSTYÖLÄISIÄ KOETETAAN VETÄÄ NENÄSTÄ

Toisessa paikassa lehteämme kerrotaan canadalaisen suuren teräsyhtymän, British Empire Steel Corporationin uudelleen järjestelyistä. Rahamiesyhtymä Holt & Gundy, Anticostisaaren ja St. Lawrence-joen puutavaraliikkeen, paperitehtaiden ja voimalaitosten runnaajia, ovat ottaneet tämän canadalaisen trustiutuman omiin käsiinsä. Kerrotaan, että nämä suurporhot tässä kaupassa olisivat sijoittaneet n. 17—18 miljoonaa dollaria Bescon keskusyhtiön, Dominion Steel Corporationin, sitoumusten lunastamiseen. Bescon asemaa on kuvattu huonoksi siinä tarkoituksessa, että trustiutuman varat suuren keinottelun kautta saataisiin edullisesti kootuksi ja keskitetyksi muutamain suurrahamiesten käsiin, ja että Canadan hallitukselta saataisiin vero- ja tariffihuojennuksia, sekä uusia markkinoita Nova Scotian kivihiilelle. Tämä finanssisakki on lahjonnut kaupunkien valtuustoja ja porvarilehtiä koroittamaan huudon canadalaisen terästeollisuuden ja Nova Scotian hiilen pelastamiseksi ankaran kilpailun synnyttämistä vaikeuksista. Kaiken tämän reklaamin takana on miljoonien dollarien keinottelu. Kaikista ruikutuksista huolimatta on Besco ansainnut miljooneja, joten valittamiset ja uudelleen järjestelyt ovat suureksi osaksi keinotekoista peliä.

Eräs toinenkin tarkoitus on tällä keinottelulla, nim. työläisten petkuttaminen. Nova Scotian kaivostyöläiset ovat ryhtyneet yksimielisesti ajamaan ja vaatimaan kurjien palkkojen koroittamista. Bescon ilmoitus, että palkkakysymys olisi ratkaistu, on väärä. Worker-lehti kertoo, että neuvottelut Bescon ja kaivosmiesten unioiden välillä on siirretty Montrealiin. Nostamalla huudon Nova Scotian hiilimarkkinain huonoudesta, tariffisuojeluksen välttämättömyydestä ja trustin vaikeasta asemasta yleensä sekä näiden takia muka tapahtuneista "uudelleen järjestelyistä", koettavat Bescon agentit saada työläiset narratuksi jättämään palkkakysymyksensä riippuvaiseksi tariffikysymyksistä ja hiilimarkkinoista.

Tulevatko työläiset mukautumaan tähän petkutukseen? Toivottavasti ei. Samaan aikaan kun suuri trusti kokoaa miljooneja ja varustautuu entistä tehokkaampaan voittojen saalisteluun, kärsivät Glace Bayn kaivostyöläiset suurinta kurjuutta. Kaivokset n:o 2, 4, 11 ja 24 Glace Bayssä ja Reservin kaivannot käyvät vain osa-aikaa. Työläisten elämää tahdottaisiin kiristää vieläkin suuremmassa määrässä. Näistä syistä on työläisten pysyttävä loppuun saakka sitkeästi vaatimusten takana. Minkäänlaiset keinottelut eivät saa horjuttaa työläisten oikeutettuja vaatimuksia.

Vaativat takauksia asianajajilta

Muuan asianajaja käyttänyt omiin tarkoituksiinsa asiakkaalta saamia rahoja

TORONTO. — Sen jälkeen, kun Hamiltonin ammatillinen neuvosto oli tehnyt ehdotuksen, että asianajajilta olisi yleisesti ruvettava vaatimaan takauksia virkansa rehellisestä ja kunnollisesta täyttämisestä, on huomio kiintynyt täällä viikon lopulla erään korvausjutun yhteydessä esitettyyn pyyntöön, että asianajaja John M. Forbesilta kiellettäisiin asianajooikeus sen johdosta, että hän oli pitänyt omanaan Cochranen läheltä kotoisin olevan farmarin, Joseph Monetten, hänelle uskomia varoja, n. 68.90. Forbes myönsi käyttäneensä rahat omiin tarkoituksiinsa Kun vastaaja ei ollut oikeudessa edustettuna, pidättyi tuomari antamasta vielä päätöstään.

VÄKIVALTAISET KUOLEMANTAPAUKSET TORONTOSSA

Toronto. — Kaupungin koroneerit ovat tutkineet viime vuonna yhteensä 944 Torontossa sattunutta väkivaltaista tahi äkillistä kuolemantapausta. Kuoleman syyt luokiteltiin seuraavasti: Luonnollinen kuolema 502; kaasumyrkytys 12; alkoholimyrkytys 21; katuvaunuonnettomuuksia 8; tapaturmia 62; itsemurhia 71; palohaavoihin 17; nukutusaineihin 7; rautatieonnettomuuksiin 10; auto-onnettomuuksiin 88; hukkumisia 18; sikiönlähettämiseen 4; ampumahaavoihin 14; puukotukseen 2; sähköön 3 ja ilmanpaineessa työskentelystä johtuvaan sairauteen (caisson) 2.

Pikku ententen asia vedottu Kansainliittoon

DIPLOMAATIT OVAT HÄMMÄSTYNEITÄ TILANTEEN VAKAVUUDESTA

GENEVE, helmik. 3. — Kauan odotetut pikku ententen valtojen nootit ovat vihdoin saapuneet Kansainliiton sihteerille. Tshekkoslovakian ja Jugoslavian vakinaiset edustajat toivat hallituksiensa nootin, ja Rumanian hallituksen nootin toi tilapäinen lähetti.

Kaikkien näiden noottien sanamuoto on verrattain lyhyt, mutta samalla kriitillinen. Kansainliiton virkailijat eivät saattaneet odottaa niin jyrkkää ristiriitaa vallitsevaksi, kuin mitä nooteista ilmenee. Ilman peittelemättä ilmaistaan, että noottien sisältöä koskevan asian selvittäminen tulee olemaan vaikeimpia tehtäviä, mitä kansainliitolla on edessään ollut.

Mainittujen maiden hallitukset syyttävät Italiaa siitä, että se on viime aikoina tehnyt suuria aselähetyksiä Unkariin. Aikaisemmin mainittiin, että Itävallan rajalla takavarikoituja konekivääreitä oli vain 500. Mutta nooteissa väitetään niitä olleen 2,000 kappaletta.

Kansainliittoa vaaditaan ryhtymään asiassa nopeisiin toimenpiteisiin ja täyttämään sille kuuluvat velvollisuutensa. Eräät korkeat kansainliiton virkailijat ovat lausuneet, että esitettyä asiaa ei voida liiton sääntöjen mukaan syrjäyttää, sillä sen esille vetämiseen tarvitaan vain enemmistön äänet neuvostossa, eikä siis yksimielisyyttä tarvitse ilmetä.

Samalla selitetään sitä seikkaa, miten olosuhteet ovat muuttuneet ennen sotaa vallinneesta tilanteesta. Silloin näiden noottien tapainen sisältö ilman maan nimeäkin mainitsematta olisi saatettu käsittää sodanjulistuksena. Mutta nyt saattaa tapahtua suorainen hyökkäys jotain maata vastaan nimellisestikin, ja silti tällaiset nootit otetaan vain kansainliitolle osoitettuina "kirjeinä".

Imperialistien politiikan on täytynyt muuttua harkitsevammaksi, sillä yksikin virhe saattaa johtaa kapitalistimaita nopeasti perikatoon.

Amerikalais-saksalainen työväenlehti 50-vuotias

NEW YORK. — Saksalainen työväenlehti, "Volkzeitung", on ilmestynyt suurena juhlanumerona, lehden täyttäessä 50 vuotta. Se on perustettu v. 1878, tammik. 28 päivänä ilmestyen ensimäinen numero.

Lehti oli jonkun aikaa osana Amerikan kommunistisesta sanomalehdistöstä, mutta kun lehden toimittaja, Ludvig Lore, erotettiin puoluevastaisen toimintansa takia, joutui lehtikin eroon kommunistisesta lehdistöstä. Lehti edustaa nyt jonkinlaista hämärää välimaata kommunismin ja sosialidemokratian väliltä.

Siirtolaistarkastukset

Skotlantilainen vaimo ei päässyt Canadaan miehensä luo, koska hänen nuorin lapsensa oli heikkomielinen

OTTAWA. — Hallitus on viime viikon lopulla ratkaissut Mrs. Mary Maconachien valituksen Halifaxin siirtolaisviranomaisten päätöksestä, jolla häneltä oli evätty pääsy Canadaan sen perusteella, että hänen nuorin lapsensa 14-kuukauden vanha, Margaret, oli tylsäjärkinen.

Vaimo oli lähtenyt Glasgowista, Skotlannista, viiden lapsensa kanssa matkalle, yhtyäkseen Cape Bretonissa olevaan mieheensä, joka saapui maahan noin vuosi takaperin.

Valistuksessaan selittää vaimo, että lapselta oli kielletty maahan pääsy, koska se kylmettymisen takia oli sairastunut. Siirtolaisviranomaisten päätöksessä kuitenkin todetaan, että lapsi on tylsäjärkinen.

Että vaimo saattoi päästä Halifaxiin saakka ennen kun hänet käännytettiin takaisin, johtui siitä, että Brittein saarilta tuleviin siirtolaisiin nähden ei ole tähän saakka ollut lääkärintarkastusta matkalle lähtiessä. Tässä kuussa tulee voimaan uusi järjestely, jolloin näistäkin maista tulevat siirtolaiset tarkastetaan ennen matkan alkamista.

YHDYSVALTAIN VÄKILUKU LISÄÄNTYY NOPEASTI

Washington, D. C. — Vuonna 1920 toimitetun väenlaskun aikana oli Yhdysvalloissa 105,710,620 asukasta. Eräs tri Hill on laskenut että v. 1930 tulee Yhdysvaltain mannermaalle olevan osan asukasmäärä olemaan 123,283,000.

Työttömäin liikehtiminen kapitalistisessa Amerikassa

Työttömät pitävät suuria kokouksia; Neuvostoliiton ja Amerikan oloja verrataan toisiinsa

NEW YORK. (DW) — Työttömät tässä kaupungissa ovat alkaneet järjestyä. He ovat muodostaneet työttömäin työläisten keskusneuvoston, joka johtaa työttömäin liikehtimistä.

Suuria työttömäin kokouksia on pidetty. Erääseen tällaiseen kokoukseen otti osaa toistatuhatta työläistä viime viikolla, kertoo Daily Worker. Päätettiin järjestää työttömäin yhteinen kulkue kaupungin talolle.

Workers-puolue on antanut jäsenilleen ohjeet ryhtyä kaikin voiminsa avustamaan työttömäin toimintaa. Puhujana mainitussa kokouksessa esiintyi eräs kommunisti, Sylvan Pollack, joka puheessaan teki vertailuja millaista kohtelua työttömät saavat osakseen Neuvostoliitossa ja kapitalistisessa Amerikassa. Puhuja lausui: "Neuvostoliitossa työläiset kontrolleeraavat hallitusta ja ovat siten voineet ratkaista työttömyyttä koskevan kysymyksen. Vasta sitten voidaan tämä kysymys lopullisesti ratkaista myöskin Yhdysvalloissa, kun työläiset ovat ottaneet vallan käsiinsä."

Paljon veteraaneja mukana

Kokouksessa toimitetussa kätten nostossa havaittiin, että noin 65 prosenttia saapuvilla olleista työttömistä työläisistä oli maailmansodassa olleita sotilaita. Eräs veteraani Prigent lausui, että: "Minä menin juoksuhautoihin taistelemaan "kansanvallan" puolesta, mutta nyt minä olen päättänyt taistella työväenluokan puolesta." Tämän jälkeen hän antoi kokouksen puheenjohtajalle kunniakirjansa, jonka hän oli saanut sotaväestä erotessa. Tuo kirja ei ole kyennyt auttamaan häntä leivän hankinnassa.

Workers-Kommunisti-puolue taistelee kaikilla voimillaan työttömäin kanssa ja vaatii hallitusta varaamaan työttömille työtä tai rahallista apua, nälkää ja kylmää talvea vastaan.

Järjestyneitä ja työssä olevia työläisiä kehoitetaan antamaan kaiken kannatuksensa työttömille työläisille ja tukemaan heidän taisteluaan.

Noskelaisten edesottaminen Ranskan parlamentissa

Äänestäneet suurella joukolla kommunistien vankilaan lähettämisen puolesta

PARIISI, helmik. 3. — Täällä on paljastunut julkisuuteen sosdem edustajien raukkamainen teko parlamentissa, joka tapahtui silloin, kun oli kyseessä parlamentin viiden kommunistisen jäsenen vankilaan lähettäminen.

Ranskan porvarihallitus teki tästä kysymyksestä joku aika sitten luottamuskysymyksen. Se ei sallinut, että kommunistit olivat esiintymässä parlamentissa räikeinä hallituksen vastustajina. Asia ratkaistiin äänestyksellä, ja ensin luultiin että enemmistö sosdem edustajista oli hallitusta vastaan. Mutta tarkempien tietojen perusteella on todettu, että 50 sosdem edustajaa pidättyi äänestyksestä ja jälellä olevien enemmistö äänesti luottamuslausetta hallitukselle, ja kommunistien vankilaan lähettämisen puolesta.

Kun ottaa huomioon, että esim. ministeri Herriot, vaikka onkin porvari, katsoi törkeäksi parlamenttaaristen tapojen loukkaukseksi hallituksen esitystä, ja vastusti kommunistien vankilaan lähettämistä, niin noskelaisten suuren enemmistön teko tuntuu sitäkin alhaisemmalta. "Reformisti" Herriot on omannut selkärankaa vielä julkisuudessa jälkeenpäinkin selittää asiaa, miksi hän puolusti kommunistien vapauttamista. Mutta noskelaisten edustajien enemmistö on luikerrellut salaisen äänestyksen verhoon, puoltaen taantumuksellista hallitusta.

Jos parlamentin sosdem edustajat äänestivät kaikin hallituksen esitystä vastaan, olisi se varmaan kärsinyt tappion ja joutunut kukistumaan tuohon itse kaivamansa kuoppaan. Tämäkin teko paljastaa kaikkien maiden työläisille, miten kurjalla tavalla sosdemit pettävät työväkeä, päästyään parlamenttiin tai ministeripaikoille.

SAAKO SOSDEM MAJURI NOBEL-PALKINNON

Tukholma. — Ruotsin valtiopäiväin 135 edustajaa on ehdottanut norjalaiselle Nobel-palkintojen komitealle, että Tukholman sosdem majurille, Carl Lindhagen'ille annettaisiin rauhanpalkinto. Hänen selitetään toimineen uutterasti rauhan ylläpitämiseksi.

Lindhagen m.m. vihki Belgian prinssin Leopoldin ja Ruotsin kuninkaan tyttären Astridin siviliavioliittoon. Tämäkin teko kaiketi lasketaan yhdeksi hänen ansiokseen "rauhan" puolesta.

KUOLEMA KOHDANNUT TYÖMAALLA SÄHKÖTYÖLÄISTÄ

Weehawken, N.J. — Sähkötyömies James Mulhall oli sähköpylväässä työskentelemässä ja joutui kosketuksiin 2,300 voltin virran kanssa, saaden heti surmansa. Hänen kaksi veljeään olivat aivan ääressä, seuraamassa tätä traagillista tapaturmaa.

Työttömyyskurjuus Montrealissa

Hallituksen tilaston perusteella arvioidaan työttömien lukumäärän kohoavan n. 20,000:teen

MONTREAL. — Hallituksen kokoamien tilastojen mukaan olisi työindeksi Montrealin kaupungissa 97.4 kuluneen tammik. 1 pnä. Verrattaessa mainitun päivän numeroita viime marrask. 1 pn numeroihin, jolloin työtilanne oli kaupungissa vilkkaimmillaan, osoittaa hallituksen tilasto, että raportinsa antaneiden n. 700 montrealilaisen liikkeen palveluksessa oli 124,186 työntekijää, mutta tammik. 1 pnä oli niitä 111,431 työläistä. Kun tässä on havaittavissa n. 10 prosentin vähennys, on Montrealin protestanttisen työnvälitystoimiston johtaja Clarke tullut siihen johtopäätökseen, että Montrealissa olisi mainittuna päivänä ollut n. 20,000 työtöntä.

Clarken arvelun mukaan olisi tilanteessa tapahtunut viime viikon kuluessa huomattava muutos parempaan suuntaan. Tämä muka ilmenee siinä, että paikanhakijoita hänen toimistossaan oli tammik. 14 pn viikolla 361, mutta sitä seuraavalla viikolla ainoastaan 317, ja että kun ensiksimainitulla viikolla oli paikkoja tarjolla vain 36:lle, niin jälkimäisellä viikolla kohosi täytettyjen paikkojen luku 54:ään. Tämä yleisesti katsoen ei kuitenkaan pidä paikkaansa, vaan työttömyystilanne on jokseenkin yhtä huono kuin vuoden alussa.

Clarken mielestä on taloudellinen tilanne Montrealissa sellainen, että työttömyyttä tulee esiintymään joka vuosi ellei sitä vastaan ryhdytä erikoisiin toimenpiteisiin.

Se suunnaton kurjuus, mikä sisältyy näihin työttömyysnumeroihin, jotka varmaankaan eivät vielä riitä osoittamaan työttömyyden laajuutta, on sanoinkuvaamaton. Montrealissa esiintyvä työttömyys on niin uhkaava, että kaupungin hallintoelinten on tehokkaasti puututtava asiaan. Työttömille on joko hommattava työtä tyydyttävillä palkoilla tahi muulla tavalla turvattava heidän elämisen mahdollisuutensa. Jollei kaupunki tähän pysty, on maakunnan hallituksen tultava apuun. Porvarilliset kaupungin ja maakunnan hallitusherrat eivät näytä kuitenkaan välittävän tästä huutavasta epäkohdasta. He eivät kajoa asiaan ennen kun työläiset joukkovoimallaan heidät siihen pakoittavat.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. N. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 36 Lorne Street. Puhelin 386W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 36 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

«Wright Flexible Axle Motors»-yhtiön tutkimista vaaditaan

Tämän lehden tammik. 25 p:n numeron (17) uutisosastossa, otsikolla "Ammattiuniot osakekeinottelun välineinä" varustetussa kirjotuksessa kerrottiin kirjotuksesta, jonka kommunistipuolueen tp. kk:n ammatillinen järjestäjä, toveri Tim Buck, oli kirjottanut puolueen pää-äänenkannattajan, Worker-lehden, numeroon 275, ja selostettiin sen sisältöä. Tov. Buckin kirjotus "Wright Flexible Axle"-sakin uudesta osakemyyntisuunnitelmasta on herättänyt melko paljo keskustelua ja saanut voimakasta kannatusta ammattiliittolaisten keskuudessa. Tämän epäluotettavan ja kyseenalaisen rahallisen seikkailun paljastamisen vaikutus on jo tunkeutunut Worker-lehden varsinaisen lukijapiirin ulkopuolelle. "Toronto Globe"-lehti jäljensi tammikuun 26 päivän numeroonsa osan tov. Buckin kirjotuksesta ja omasta puolestaan huomautti: "Lehti (Worker) väittää, että ammattiliittoliikettä vedetään liikeyrityssarjaan sillä tavalla, että minkälainen keikaus tahansa masentaisi suuret osat (työväen-) liikettä ja antaisi sille vakavan iskun." Tuon johdosta lausuu Worker-lehti toimituspalstoillaan, että me "väitämme" tuota kaikkea ja pysymme väitöksessämme.

"Wright Flexible Axle"-yhtiö, jatkaa Worker, on taitavasti manoveerannut vetääkseen vaikutuspiiriinsä jokaisen ammattiliittotoimitsijan, jota on kiinnostanut suurempi palkka tai lupaus palkkiosta. Joukko huomatuita ammattiliittotoimitsijoita on siirtynyt tämän "akseli"-yhtiön palkkalistalle vakinaisesti ja heitä on kannustanut halu tehdä "helppoa rahaa". Kun ammattiliittojen vähemmän huomatut nykyiset tai entiset virkailijat ovat siirtyneet yhtiön palkkalistalle, voivat jotkut sanoa, että se voidaan jättää huomioonottamatta, mutta kun Canadan ammattijärjestön varapuheenjohtaja James Simpson lähtee puhvaamaan Wright Flexible Axle Motors'ia, Limited, Prince Edward Islandissa, New Brunswickissa, Nova Scotiassa ja Ontariossa ja on kyllin julkea "myydäkseen" sen osakkeita täällä Torontossa Liikkuvakuvakoneitten käyttäjien liiton jäsenille ja Kirjaltajain liiton toimeenpanevalle komitealle y.m. pitämissään puheissa, niin on tullut aika ammattiliittoliikkeen herätä ja vetää nämä "edistäjät" tilille, ennenkun tehdään korvaamaton määrä vahinkoa itse ammatilliselle liikkeelle ja niille sadoille viattomille ammattiliittolaisille, jotka joutuvat simpsonien y.m. kaupustelutaidon uhreiksi.

Markkinoilla on lukemattomia vääriä ja petollisia osakemyyntisuunnitelmia, joitten edistäjät lypsävät maanviljelijöitä ja keskiluokkalaisia siksi, kunnes heidän törkeä petkuttamisensa käy niin huomattavaksi, että sitä ei voi kapitalistinen valtiokaan sietää ja nämä "osakekeinottelijat" ja "välittäjät" vangitaan poliisien toimesta. Näitten suhteen lausuu lehti, että se ole tuntenut velvollisuudekseen kiinnittää erikoista huomiota niihin, koska ei ole ollut mitään vaaraa siitä, että ammattiliittolaiset olisi niin sekotettu, joskin monet työläiset siellä ja täällä ovat voineet olla helposti petkutettavissa. Mutta Wright Flexible Axle Motors'in, Ltd., suhteen on asianlaita aivan toisin. Tämä sakki tekee määritellyn ja "puoleensavetävän" myyntivaltin siitä, että se on "liikkeellä ammatillisten liikkeiden hyödyttämiseksi". Sen pitäisi olla jonkunlainen "työläisten yritys", jonkunlainen "yhteistoiminnallinen hanke". Ammattiliittojen entiset virkailijat ovat yhtiön osakkeitten myyjinä ja yhtiö ilmottaa Konetyöläisten kansainvälisen liiton piiri n:o 82 virallisella kirjepaperilla.

Miksi ei Tom Moore, Canadan ammattijärjestön puheenjohtajana, ole eristänyt ammattijärjestön toimeenpanevaa neuvostoa Wright Flexible Axle-yhtiöstä? kysyy Worker edelleen ja vastaa: Siksi, että hän ei ole tähän mennessä uskaltanut. Vaikka hänellä olisi alkuperäisesti ollutkin aikomus puhdistaa itsensä kaikista yhteyksistä tähän kuuluisaan "askeli"-hankkeeseen (joka joskus kaukaisessa tulevaisuudessa aikoo valmistaa "notkeilla akseleilla" varustetun moottorivaunun), niin tämä aie on joutunut hyllylle yhtiön johtajien järjestyneisyyden ja vaikutusvallan edessä. *Nämä johtajat ovat oman ryhmänsä kautta nyt niin hyvin edustettuna ammattijärjestössä, että Tom Moore ei voi puhua vapaasti, vaikka hän haluaisikin.* Hän on näin ollen pysynyt "hyväntahtoisella puolueettomuus"-kannalla samaan aikaan, kun hänen vesikauhuisen kommunistivastainen virkaveljensä Simpson on kiertänyt maata puhvaten Wright Flexible Axle-yhtiötä, kuten vapaasti huhutaan, palkkiolla.

Ammattiliittolaisille on kerrattava "Financial Post"-lehden, jota tuskin voidaan syyttää ystävällisyydestä ammatillisen liikkeen vasenta siipeä kohtaan, varotus. Financial Post-lehti kirjotti vuoden 1927 marraskuun 18 päivän numerossaan: "Me emme pidä Wright Flexible Axle'ia sijotuksena eikä edes villinä uhkapelinä." Ammattiliittolaisten on muistettava mitä tapahtui Veturinkuljettajain liiton työväenpankki-"kokeilulle" Yhdysvalloissa. Veturinkuljettajat joutuivat verottamaan itseään seitsemänmiljoonaa dollaria pelastaakseen sen, mitä oli pelastettavissa haaksirikosta, minkä kärsi Warren Stonen seikkailu Floridan maakiinteimistöillä. Ammattiliittolaisilla ja työläisillä yleensä on oikeus vaatia tämän "notkean" liikkeen pikaista tutkimista, koska se pyytää työläisiä "säästöistään", niin pieniä kuin ne ovatkin, lausuu Worker. Jimmy Simpson voi olla kiintynyt tutkimaan "kommunismin haaratumia" Canadassa. Mutta työläisiä kiinnostaa enemmän Wright Flexible Axle Motor'sin, Limited, ja sen viimeisimmän tuotteen, "Federated Investment Company of Canada", haaratumien tutkiminen.

Wienin oikeudessa käsiteltiin äskettäin Itävallan kommunistipuolueen sihteeriä, tov. Koplenigia, vastaan nostettu juttu, jossa tätä puolueen sihteeriä syytettiin siitä, että olisi "järjestänyt kiihotusta kapinaan". Toveri Koplenig osotti oikeudessa, että kommunistipuolue piti järjestettyä kapinaa ainoana keinona vallan valtaamiseksi, ja korosti, että heinäkuun 15 päivän yhteenotto Wienissä ei ollut järjestetty, vaan luonnonvoimainen räjähdys. Kommunistipuolue ei valmistellut tätä kapinaa, mutta kun se tapahtui, niin yritti kommunistipuolue viedä sitä eteenpäin. Hän osotti, että sosialidemokraatit ovat vastuussa heinäkuun päivien tappiosta. "Venäjän työläiset", lausui Koplenig, "taistelivat heinäkuussa vuonna 1917 yhtä huonolla menestyksellä, mutta lokakuussa he voittivat. Itävallassa kausi heinäkuusta lokakuuhun näyttää olevan pitempi, mutta meillä heinäkuun verisiä päiviä seuraa voitokas lokakuu."

Koplenigin puheen oli yleisö ottanut vastaan myrskyisillä suosionosotuksilla. Valamiehet vastasivat kaikkiin syytöksiin kieltoisesti ja oikeuden täytyi vapauttaa tov. Koplenigin.

Järjestön asiat

VAPAUDEN MUUTTOKYSYMYS

Me Port Arthurin Suomalaisen Järjestön jäsenet olemme harkinneet Vapauden muuttokysymystä ja Vapauden yhä edelleenkin pitämistä Sudburyssa ja olemme tulleet seuraavaan tulokseen: Olemme nimittäin sitä mieltä että Vapauden menestymiselle on välttämätöntä että lehti muutetaan ilman pitemmittä viivytyksittä Port Arthuriin.

Olemme keskusteluissamme joutuneet harkitsemaan S. Järjestön toimeenpanevan komitean selostusta asiassa ja pidämme että toimeenpaneva komitea kiertokirjeessään on käyttänyt asemaansa väärin, lähtiessään jo etukäteen valmistamaan maaperää Torontoon muuttamista varten ja mikä pahinta, on toimeenpaneva komitea tässä asiassa käyttänyt puolustuksenaan tahallisesti liioteltuja todisteluja, joka niinkin tärkeän viraston taholta ei olisi suotavaa.

Mikäli esimerkiksi oman talon rakentamiskysymys on kyseessä, niin toimeenpaneva komitea on sivuuttanut tämän tärkeän kysymyksen vain muutamalla sanalla ja jättänyt mainitsematta että Port Arthurin osaston taholta on heille nimenomaisesti annettu ymmärtää, että jos Vapaus muutettaisiin Port Arthuriin, niin täällä olisi Vapaudelle saatavissa erikoisesti sanomalehtiliikettä varten rakennettu talo noin $8,000 hinnalla. Talo on nytkin siinä kunnossa että siitä hyvin pienillä korjauksilla saataisiin ajanmukainen huoneusto sanomalehdelle. Jos taas Sudburyyn ryhdyttäisiin rakentamaan taloa, niin tulisi se joka tapauksessa, jos ajateltaisiin lähellekään sellaista rakennusta, kuin on Port Arthurissa, maksamaan siinä 15,000 dollarin vaiheille eli enemmänkin. Sama suhde on Torontossa, ellei siellä satuttaisi saamaan jotain vanhaa hylkyrakennusta, joka kuntoon laitettuna maksaisi paljon enemmän. Port Arthurin talo on saatavissa vain siksi, että osasto on käyttänyt sitä kokoushuoneenaan, mutta nyt tilanahtauden tähden on pakoitettu rakentamaan itselleen uuden ja ajanmukaisen rakennuksen mihin voidaan samalla kertaa sijoittaa täkäläinen osuusruokalakin. Talon laittaminen ei voi tulla kysymykseenkään Sudburyssa, mikä jokaisessa tapauksessa on Vapauden menestykselle huono ja epävarma paikka. Tämän tähden ei ole valinnan varaa, vaan lehden on tultava tänne Port Arthuriin.

Port Arthurin puolesta puhuu sekin että tämä on ja tulee pysymäänkin suurimpana suomalaisasutuksena koko Canadassa, välittämättä siitä että toimeenpaneva komitea puolustaa Torontoa. Suomalaisasutus Torontossa parhaimmankin arvion mukaan ei voi olla puoltatoista tuhatta korkeampi, huolimatta toimeenpanevan komitean vakuutuksista, sillä me emme jaksa uskoa, että suomalaisasutus olisi parin vuoden aikana kasvanut siellä enemmällä kuin puolella. Port Arthurin ja Fort Williamin paikallinen suomalaisasutus tekee vähimmän laskun jälkeen noin neljä tuhatta ja tässä ei ole otettu lukuun sitä moniin tuhansiin nousevaa kulkutyöläisjoukkoa, joka pitää näitä kaksoiskaupunkeja keskuksinaan, ja minkä ostokyky ilmoitusten hankkimiseen nähden merkitsee tavattoman paljon, eikä heitä voi tilauksien hankkimisessakaan jättää huomioon ottamatta. Tämän lisäksi on Thunder Bayn-alueella, noin 40 mailin sisällä siinä tuhatkunta erinäistä suomalaista farmitaloutta joiden yhteinen väkiluku voidaan laskea ainakin neljässä tuhannessa ellei viidessä. Tämä väki on paikallaan pysyvää ja tilauksiin nähden merkitsee paljon ja ilmoituksien saantiin vieläkin enemmän. Tässä seikassa täytyy Toronton ja Sudburyn jäädä Port Arthurista paljon jälkeen.

Tunnemme muutoin pahoittelua T. P. K. tuhlaavaisuudessa suomalaisasutusta koskeviin numeroihin nähden, sillä niiden mukaan suomalaista asutusta ei riittäisi länsi-Canadaan, eikä ainakaan Tyynen meren rannalle yhtään ainoata, puhumattakaan siitä että tämä tällainen esittämistapa saattaa meidät epäilemään, että T.P.K. ei ole katsellut Vapauden muuttokysymystä muuta kuin torontolaisuuden kannalta, mikä on hyvin moitittavaa näinkin tärkeässä kysymyksessä. Toimeenpanevan komitean selostuksessa sanotaan että itä-Canadassa elää noin 25,000 suomalaista ja lännellä, Port Arthurikin siihen luettuna vain kahdeksasta yhdeksään tuhanteen ihmiseen. Tosiasiassa Port Arthurin alueella, Winnipegiin ja pohjoiseen päin elää ainakin 8.-500 suomalaista. Nyt sitten saavat Winnipegistä länteen ja pohjoiseen päin olevat toverit päätellä jos heitä sattuisi olemaankin enemmän kuin nuo jälelle jääneet viisi sataa. Me emme tietystikään halua väittää etteikö T.P.K. selostukset olisi oikeat muuhun osaan Canadaan nähden, haluamme vain sanoa että länsi-Ontariossa on ainakin 8,500 suomalaista ja kaikissa tapauksissa väitämme että Canadan suomalaisasutukseen nähden Port Arthur on paljon enemmän keskellä kuin Toronto, tuotakoonpa esille vaikka minkä laatuisia tilastoja tahansa.

Jos lehti, kuten T.P.K. selostuksessa sanotaan, ollaan pakoitettuja laajentamaan kuusipäiväiseksi, niin tilauksiin sekä ilmoituksiin nähden on välttämätöntä saada lehti sinne missä se voi saada suurimman paikallisen tilaajamäärän.

Ainoa paikka koko Canadassa, missä suuremmitta vaikeuksitta voidaan saada paikalliselle lehdelle vähintäin tuhannen tilaajaa, on Port Arthur ja Fort William. Torontoa ja Sudburya ei voida tässä asiassa asettaa näiden kaksoiskaupunkien lähellekään. Torontossa, kaikesta kehumisesta huolimatta, voidaan korkeintaan saada 50 paikallista tilaajaa. Jos nyt pannaan vaikuttavat suhteet vastakkain kaksoiskaupunkien ja Toronton välillä, niin tilanne on hyvin selvä. Torontossa on 700,000 asukasta ja viiden sadan paikallisen tilaajamäärän suuruinen vieraskielinen lehti on niin mitätön tekijä sellaisessa kaupungissa ettei mikään liikehuone katso tarpeelliseksi ilmoittaa siinä. Mutta kaksoiskaupungeissa on yhteensä noin 42 tuhatta asukasta ja tuhannen paikallisen tilaajan suuruinen lehti, jolla tämän lisäksi on suuri tilaajapiiri ympäristöllä, on niin vaikuttava tekijä että jokainen liikemies tuntee tarvetta siinä ilmoittaakseen.

Se että Vapauden sisältö paraneisi jos lehti muutettaisiin Torontoon, tuntuu hyvin epäilyttävältä. Koska nytkin, kun lehti ilmestyy Sudburyssa on syytä toivoa että se sisällöltään ja hengeltään tulisi enemmän niiden joukkojen lehdeksi jotka sitä enemmistönä kannattavat, — se on ammatittoman, kuten kaivos,- puutavara- ja sekatyöväestön lehdeksi. Jos lehti muutetaan Torontoon, suomalais-asutuksen äärimäiseen laitaan, korkeimpia ammatteja omaavien työläisainesten keskuuteen, niin selvää on että lehti tulee kuvastamaan itsessään paikallisen ympäristön hengen etutilalla ja vasta oikeastaan sattumoisin sitä tulkintatapaa seuraamaan mitä suuret pohjajoukot kaipaavat ja odottavat. Tässä tapauksessa jäisi Canadan ainoaksi metsä,- kaivos- ja sekatyöläisten lehdeksi Superiorissa ilmestyvä Työmies.

Sanottakoon vain että kun lehti ilmestyy järjestön keskuksen vieressä niin se on sille eduksi. Eräissä tapauksissa se on täydelleen totta, etupäässä periaatteelliseen puoleen katsoen, mutta lehden kansanomaisuutta se ei tarvitse eikä voikaan parantaa, ainakaan niin kauan kun lehti ilmestyisi Torontossa. Onnistuakseen viisi- eli kuusipäiväisenä lehtenä, on sen tultava vieläkin enemmän niiden joukkojen hengen mukaiseksi jotka muodostavat suomalaisen asutuksen tässä maassa. Lehden proletaariselle hengelle on välttämätöntä että se muutetaan Port Arthuriin, missä se olisi tuhansien työläisten ympäröimänä ja missä näiden joukkojen tajunnan ja ymmärtämisen mukaisesti toimitettuna sen tuntisi koko Canadan suomalainen työväestö omaksi lehdekseen ja antaisi sille jakamattoman kannatuksensa.

Toimeenpaneva komitea selittää vielä että Torontossa tulisi rihkamatavara ja paperi halvemmaksi kuin missään muualla. Mikäli ensimäinen väitös on kysymyksessä niin me Port Arthurissa emme ole ajatelleetkaan Vapautta minään nappulakauppana, mutta toista väitöstä tutkiessamme olemme joutuneet suuresti ihmettelemään T.P.K. rohkeutta, tehdessään tuollaisia väitöksiä, sillä tietääksemme ovat nämä kaksoiskaupungit Canadan suurimpia paperin tuottajia ja kaikissa tapauksissa paljon isompia paperin tuottajia kuin Toronto ja näinollen ei täällä voi paperi olla sen kalliimpaa kuin Torontossakaan.

Mikäli sähkövoima, vesi ja verot ovat kysymyksessä niin asiantuntijoiden lausuntoihin nojaten voimme sanoa että näissä asioissa on tilanne Toronton ja Port Arthurin välillä sama

Kun kaikki edellämainitut seikat ottaa lukuun niin ainoa edullinen paikka järjestömme lehdelle on Port Arthur, ja jos lehti viedään johonkin muualle niin se tulee tästä muutosta ehdottomasti ajan pitkään kärsimään. Port Arthurin täytyy olla muuttoa suunniteltaessa etutilalla kaikille niille, jotka eivät ole lyhyen paikallishengen sokaisemia.

Yllä oleva kirjelmä on hyväksytty järjestön Port Arthurin ja Fort Williamin osastojen jäsenten yhteisessä kokouksessa tammik. 29 p. 1928.

A. Heikkinen (puheenjohtaja). K. Salo. (sihteeri).
Finnish Organization of Canada, Local no 2 Port Arthur Ont.
Finnish Organization of Canada, Local no 6, Fort William, Ont.

Yleisöltä

HUOMAUTUS COTEAU HILL'ILÄISILLE

Koska uudenvuoden iltamassa järjestetty huviposti oli tuottanut joillekin henkilöille epämielyttäviä kuvia joidenka lähettäjäksi syytetään allekirjoittanutta, epätietoisten luulojen perusteella, niin haluan viipittömästi huomauttaa, että olen moisien kuvien lähettelyyn täydellisesti syytön. — Lauri Laakso.

TYÖVÄEN URHEILU

TORONTON VOIMISTELIJOILLE

Tosin voi olla tästä oppia muillekin, mutta omakyläläisille varsinaisesti tarkoitettu. Meillä kun täällä oli iltamat, nimittäin Yrityksen, niin oli m.m. mukava katsoa miesten sauvaliikkeitä. Nyt kuitenkin, on niin hullusti, että jälkeen iltaman jätetään voimistelu ja harjoitukset sikseen. Mutta pojat, älkäämme antako tämän taasen tapahtua, sillä voimistelemmeko me ainoastaan iltamia varten? Hyvä se on tietenkin että on ohjelmaan arvokkaita ohjelmanumeroita, mutta alkuperäisesti ei ole voimistelua sitävarten keksitty, ei ainakaan työväenliikkeeseen otettu. Vielä kuitenkin on muistettava että eihän niitä "viimeisiä" iltamia ole suinkaan vielä pidetty. Silloin kun voimistelemme ainoastaan jotakin tilaisuutta varten, niin emme voimistele terveyttä hoitaaksemme. Silloin myös katoaa se ajatus, että keräämme nuorisoa työväenliikkeen yhteyteen, sillä ohjelmaesityksiin voi ainoastaan ottaa osaa määrätty luku esittäjiä. Tuollainen viittaa jo ammattilaisuuteen, joka on pilannut eri maissa eri urheilualoja. Ei tosin sillä ymmärryksellä että siitä eletään mutta, näytäntö ja rahanteko ovat päätekijöinä.

Mutta asia on hyvin helposti korjattavissa. Alamme vaan kukin itse pohtimaan, mikä hyöty on itsellemme ruumiimme kehityksestä, niin silloin pitäisi nousta innostusta oikeanmukaiseen toimintaan. Vielä on muistettava, että toimiessamme työväen urheiluliikkeessä, toimimme luokkamme eteenpäinviemiseksi ja myös siitä itsellemme on vastaavassa määrin hyötyä. Siis on näytettävä, että meillä on innostusta ja tahtoa. Käykäämme tosikäsin asiaan kiinni ja näyttäkäämme että toimintamme on kaikkea mitä siitä olemme sanoneet, ja vielä enemmänkin. Pyydän kaikkia jotka haluavat terveyttään hoitaa voimistelemalla, kääntämään kenkänsä käret haalille päin tiistaina t.k. 7 pnä. Siis voimistelijat, nuoret ja vanhat, astukaa riviin sinä iltana. Ja vanhemmat, joilla on sopivassa ijässä olevia poikia, koettakaa lähettää ne haalille mainittuna iltana. Mitä ollaan silloin aikaan saatu, tullaan kirjoittamaan ja yleisölle ilmituomaan tässä lehdessä. Siis siellä tavataan ellei ennen. — Yrjö Wacklin.

Ft. Williamin uutisia

MISSÄ VIKA ON?

Mitä tämä kaikki merkitsee, että täällä aina vain levätään laakereilla kun ei nähdä minkään näköistä pätkää kirjoitusta Vapaus-lehden palstoilla, ei vaikka kääntäisi ja katsoisi lehden miten päin, niin sama. Ei ole ollut Williamin nimeä kuin joku yksityisliike-ilmotus aina silloin tällöin vaikka onhan täällä minun tietääkseni kirjeenvaihtaja sitä varten. (Oli sieltä äskettäinkin joku kirjoitus. — Toim.). Ja kyllä sitä on aina asiaa yhtä ja toista mistä pakista, kun vain ottaa ja pukkaa laiskuutta takapuoliin ja huudahtaa ero meistä ja pätkä joka viikko lehteen.

Siihen on aina asiaa, etenkin näin vuoden vaihteessa, kun on uusi vuosi ja uusia voimia on tullut uusiin ja eri tehtäviin. Vaan minusta tämä vaiteliaisuus tuntuu aivan siltä, kuin täällä ei enään toimittaisi ensinkään, ja ehken se tekee aivan saman vaikutuksen jossakin muuallakin paikkakunnalla. Ja onhan täällä jo niin monta solua ja toimikuntaa. että niistä saisi aina joskus pistää muutaman rivin lehden palstoille. Vai onko se toiminta niin vähäarvoista, että siitä ei sovi mainita?

En kyllä lähde siitä erityistä numeroa tekemään, miten mikin joukko toimii, vaan yleensä kaikki joukkotoiminta on laimeaa, etenkin joihinkin soluihin nähden. Tarkotan puoluetyö. Tietenkin se on joku aina hyvinkin raskaasti kuormitettu useilla eri tehtävillä, vaan se onkin juuri se tekijä, että toiminta on niin kovin laimeaa, kun on niin paljon niitä toiminnan laiminlyöjiä. Mutta tämä ei saisi jatkua, sillä se väsyttää ne viimeisetkin toiminnanhaluiset, sillä joka solussa on niin paljon jäseniä, että ei tule kovinkaan suuret tehtävät, kun vain ollaan kaikin siinä mukana. Ja silloin on mahdollisuus aina saada uusia mukaan kun on toiminta ripeää, eikä vain sanota siihen vanhaan tapaan, että en minä nyt viitsi, kyllä niitä siellä on ilman minua. Ja kun näin ajatellaan, niin jää aina samat tehtävät samoille henkilöille ja käypä niinkin, että ei saada kokousta koolle kun on kaikki jääneet vain yksinkertaisesti pois ja näinollen jää monta tärkeää tehtävää tyyten tekemättä, taikka ainakin niille harvoille henkilöille, jotka ovat jo ennestään kyllin kuormitettu.

Siis koittakaa käydä kiinni tehtäviin, sillä mitä hyödyttää olla puolueen jäsenkortti taskussa kun ei sen eteen mitään toimi.

KORTTIKEKKEREISTÄ

Korttikekkerit eli paartit täällä näyttää olevan melkein päivänkysymys. Silloin kun pitäisi olla jossain tärkeässä tehtävässä, niin joku on niin hyväsydäminen, että laittaa jotkut paartit taikka "kotti'lan kuulijaiset". Saahan siellä ainakin kahvia ja hyviä keekiä ja pelata vistiä; sinne sitä sitten mennään aivan silmät ummessa, olipa sitten jäsen tai ulkopuolinen. Eihän siellä ainakaan anneta niitä "kiusallisia" puoluetehtäviä. — Jätetään tällainen pois ja käydään tehtäviin kun on toiminnan aika! Toiminnan, jolloin koko maailman köyhälistö kutsuu meitä yhteistyöhön ja toimintaan. Siis tämä olkoon vain alkusoitto tai haaste tälle pitkäaikaiselle laakereilla lepäämiselle. Ehkä sitä lepoa jo riittää kun on jo menty kuukausi uutta vuotta vanhan päälle painoksi. Vai annetaanko mennä sitä samaa opittua latua? Ei! Minä sanon, että uusi vuosi ja uudet voimat, se olkoon herätyshuutomme ja kaikki mukaan entistä paremmalla toimintainnolla, sillä sota ei tarvitse kannatusjäseniä, vaan rohkeita rintamataistelijoita. Siis rintama tiiviiksi ja mars eteenpäin! — S.

Vapauden Montrealin konttori

Vapauden Montrealin konttorista voi ostaa Ruotsin Amerikan Linjan laivapilettejä.

Sikäläinen konttorinhoitaja avustaa kaikkia niitä, jotka ostavat pilettinsä joko Vapauden Sudburyn taikka Port Arthurin konttorista tai Vapauden asiamiehiltä. Avustusta annetaan sekä Suomeen mennessä että sieltä tullessa.

Rahavälityksiä voi tehdä Montrealin konttorin kautta.

Kirjoja sekä rihkamaa on siellä myytävänä.

Ilmotuksia voi jättää Montrealin konttoriin.

Montrealin konttorissa voi toimittaa kaikkia niitä asioita mitä Vapauden pääkonttorissakin toimitetaan.

Konttorin hoitajana toimii John Stahlberg.

Montrealin konttorin osote on:

VAPAUS MONTREAL BRANCH,
239 St. Antoine St., Montreal, Que.

Port Arthurin uutisia

KYLLÄ HERRA TUNTEE OMANSA....

vaikka ne vieraallakin maalla sattuisivat vaeltamaan. Ainakin canadalainen kapitalisti näyttää tuntevan ne jotka Suomessa ovat osottautuneet uskollisiksi kapitalistin palvelijoiksi, ottaen osaa työväen toiminnan vaikeuttamiseen, antautuen jopa tahraamaan kätensä toisten työläisten vereen. Niinpä meillekin Port Arthurin metsäkämpillä työskenteleville työläisille annettiin selvä huomautus tästä, kun kaikki muut, tahtoo sanoa, kaikki rehelliset työläiset ajettiin ulos kämpältä työn loppumisen tähden, niinkuin työnantajan taholta ilmoitettiin, annettiin kaikille jotka miesten taholta tiedettiin valkosankareiksi, tieto että saavat jäädä edelleen työhön.

Ei sentään pidä kenenkään luulla, että tämä canadalainen kapitalistikaan aivan nenän tellinkistä näkee kuka kannattaa hänen riistojärjestelmäänsä. Ei sentään sinnepäinkään. Kyllä ne oli nämä sankarit itse jotka kävivät itsensä ilmoittamassa. Kuka kertoili muuten urotöistään, kuka vei viinapullon mennessään kun meni itsensä esittämään.

Samalla tietenkin myös selitettiin "äijälle" kuinka peijakkaan vaarallisia nuo punikkipaholaiset oikeastaan ovat.

Ja eikös mitä, auttoihan se. Kaikki jotka vähänkin tuntuivat haiskahtavan punaiselle, saivat lähtöpassit kämpältä, mutta ne jotka olivat käyneet työnantajan pakinoilla viinakset povessa ja selittäneet olevansa valmiita nuolemaan vaikka kapitalistien selänpään, jos herrat vaan sitä haluavat, saivat jäädä työhön edelleen.

Ylämainitunlainen tapaus sattui täällä niin sanotulla "Myllykomppanian" kämpällä, joka sijaitsee 13 mailia Hurkettin asemalta.

Täytyy totisesti ihmetellä kuinka suurta raukkamaisuutta löytyy vielä työläisten joukossa. Luulisi niidenkin, jotka Suomen luokkasodan aikana vielä teurastivat työläisiä kapitalistien käskystä, saavan silmänsä auki, ollessaan kapitalistin riistettävänä täällä kuulussa "kultalassa".

Näihin yllämainittuihin työnantajain lahjoihin ei kuitenkaan näytä mikään voivan vaikuttaa, vaan esiintyvät he toisille työläisille, jotka heille tästä uskaltavat huomauttaa, oikein uhkaavalla röyhkeydellä.

Tämän tähden toivoisimmekin että rehelliset työläiset antaisivat joka paikassa näille sankareille sen kohtelun mikä heidänlaisilleen raukoille kuuluu. — Yksi jätkistä.

Eri paikkakunnilta

Kirkland Lake, Ont.

SAI PALKKANSA

"Ei ole orjien maa", sanoi tuomari oikeudessa eräälle paikalliselle ruokatalon pitäjälle, kun vaimonsa sisko haki oikeuden kautta palkasta pidätettyä $61.00. Mies selitti, että vaimonsa on pikkurahoissa osan maksanut, vaan kun ei ollut todistajaa, ei auttanut. Ja että tyttö oli sairastunut tultuaan palvelukseen ja täytyi pitää sijaista se aika. niin boordista perittiin tytöltä tältä ajalta $14.00. Vaan tytölle tuomittiin palkkansa.

LAKKOLAISTEN AVUSTAMINEN

Pennsylvanian hiilenkaivajien hyväksi pidettiin kukkailtamat tammik. 25 pnä. Kukista tuli $109.80

SUOMEN LUOKKASODAN MUISTO

Suomen luokkasodan 10-vuotisjuhlaa vietettiin 27 pnä tammikuuta. Puhujaksi satuimme saamaan B. Tenhusen Sudburysta, kun hän oli matkalla Timminsiin. — Muuten näytti siltä, että Kirkland Laken suomalaiset eivät olleet unhoittaneet tapahtumia 10 v. sitten. Sitä todisti se, että vaikka juhla oli arki-iltana ja oli ankara pakkanen, olivat he saapuneet runsaslukuisina haalille.

Pikku Pioneerien esittämä kuvaelma sai kyyneleet isonkin miehen silmästä tipahtamaan.

LASTEN KASVATUS

Joulun edellä avattiin kylässämme muiden "avauksien" mukana myös uusi, mahtava ja ajanmukainen luistinhaali. Sen on rakennuttanut yksityinen rahamies.

Tietysti sillä on merkityksensä, emmekä me voi ja tahdo estää lapsiamme sinne menemästä, kun se on ainoa paikka heillä luistella, eikä meillä työläisillä ole varaa laittaa eri rataa lapsillemme. Ja luistelu ja hiihtäminen on lapsille terveellistä urheilua. Mutta naisliiton osaston toimesta on järjestetty lapsille koulu, jota pidetään sunnuntaina, pienemmille ja isommille lauantaina. Ja nyt jää lasten vanhempien velvollisuudeksi koettaa katsoa, että lapset eivät esim. hiihdon tai luistelun vuoksi sivuuta ainakaan sitä aikaa, mikä on heille järjestetty koulunpitoa varten. Tarkoitus on saada lapset tottumaan säännöllisyyteen. Tämä koulu on uutuus vielä ja ehkä oppiaineetkin, mitä heille koetetaan opettaa. Mutta opettajien pyrkimys on koettaa saada opetus vaihtelevaksi. Isommille ei opeteta suomenkieltä isommassa mitassa enään, paitsi ainekirjoituksia järjestetään.

Luentoja pidetään helppotajuisista, vaan heille tärkeistä aineista. Meidän on koetettava luoda tosipohjaa lastemme kasvatukselle, että vastaisuudessa olisi paremmat tulokset nuorisomme keskuudessa valistustyössä. — Ja ovathan lapset innostuneita toimimaan, paitsi sellaiset isommat pojat.

Mutta heidät myös halutaan mukaan, ja haluavathan hekin tulla "näytöskappaleisiin". Ja pian tulee pioneereille iltamat, pitää ruveta niihin ohjelmaa järjestämään. Niin että, vielä kerran, koulun ja naisosaston puolesta vetoan lasten vanhempiin, että eivät unohda lähettää lapsia kouluun!

NAISOSASTON TOIMINNASTA

Työkokouksessa tammik. 30 pnä olivat naiset taas suurella joukolla. Innostus näyttää naisissa kasvavan, kun vaan jaksamme edelleenkin yhtä reippaina olla asiassamme mukana.

"Women Workeria" päätimme ruveta avustamaan. Tilataan naisosaston puolesta sitä 5 vuosikertaa, jaettavaksi toiskielisille, ja samalla koetetaan ottaa heiltä tilauksia, jos mahdollista. Alma Aarnio lupautui asiamieheksi. Kehoitetaan myös suomalaisia naisia tilaamaan lehteä, kun se on vain 1 dollarin vuosikerta.

Erittäin vilkas keskustelu syntyi opintokerhojen perustamisesta. Ensin kerhoparat meinasivat joutua aivan romukoppaan, syitä ilmaantui monenlaisia, miksi? Vaan kun oikein vilkkaasti siitä keskusteltiin, niin pelastuivat ne sentään pahemmalta kohtelulta. Annettiin oikeus asiaan innostuneille muodostaa kerhoja. Ja toivottavasti niitä myöskin syntyy. Onhan naisia, joilla riittää 2—3 tuntia viikossa päivällä, ja synti olisi jos heille ei olisi annettu tilaisuutta ruveta opiskelutyöhön. Naisten ohjelmailtamat tai kokoukset pidetään edelleen, että niitä eivät kerhot tule häiritsemään, päinvastoin auttamaan. Ja kun esim. Vapauden naisten osastoon kaivataan kirjoituksia, niin sitävarten kerhoja ajatellaan perustaa, että ehkä oppisimme niissä kirjoittamaan kyhäyksiä, joita voisimme lehtiinkin lähettää. Emmehän me kaikki ole vielä niin kehittyneitä, ja parempihan on alkaa myöhään kun ei milloinkaan!

Naiset, jotka ajattelette kerhoihin yhtyä, voitte ilmoittaa nimenne Anna Laitiselle ensi kokoukseen mennessä. Pakkoa ei ole, ainoastaan, joilla on halua ja innostusta. Ja eiväthän ne toivottavasti sen pahempia ole kuin meidän naisten "kekkeritkään."

Maaliskuu pidetään naisliiton jäsenryntäysaikana. Ja tullaan järjestämään naisille perhe-iltama loppupuolella kuukautta. Tarkoituk-

Meillä on laajin varasto Canadassa Columbia levyjä

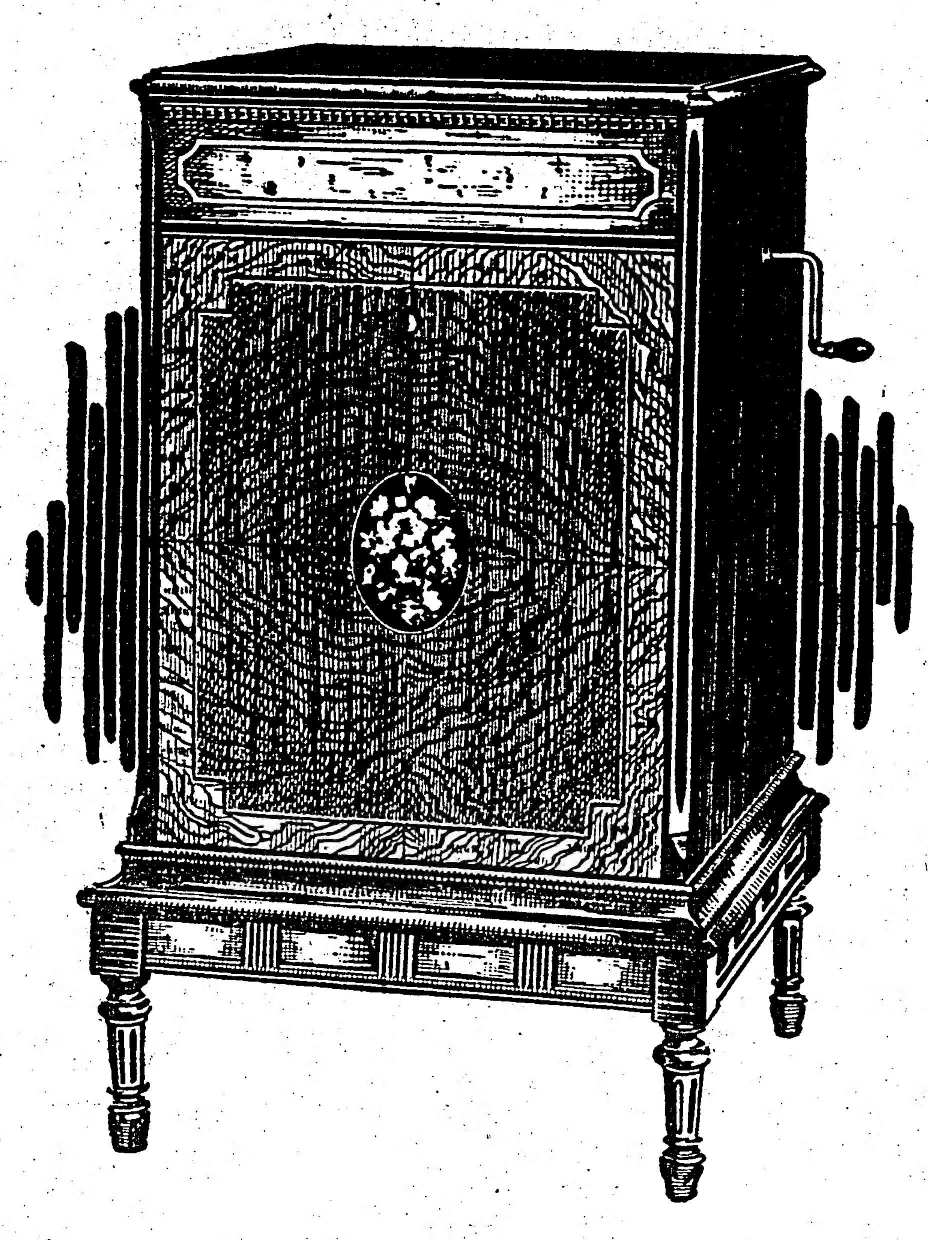

Columbia Viva Tonal GRAMOFOONEJA

$125.00

Nämä Columbian tekemät gramafoonit ovat erittäin hienoja. Cabinetti on rukeaa mahonkia. Korkeus 36½ t. ja leveys 22 t. Myöskin on siinä uusinaikaisin äänenantaja, joten gramafooni antaa kirkkaan ja kovan äänen. Myöskin kahden vieterin moottori, joka on taattu kolmeksi vuodeksi.

Me myymme näitä gramafooneja pienillä maksuehdoilla. Ei mitään käteistä maksoa. Jos haluatte gramafoonin, kuten ylläolevasta kuvasta näkyy, ilmoittakaa meille paljonko haluatte maksaa käteistä tai paljonko kuukaudessa.

Rahaa ei tarvitse lähettää meille ennenkuin olette saanut gramafoonin. Jos ostatte käteisellä, saatte 25 levyä vapaasti, tai jos maksatte puolet, saatte 10 levyä vapaasti.

TÄSSÄ ON TEILLE HYVÄ TILAISUUS

Tilatkaa heti yksi näitä Viva Tonal gramafooneja joko käteis- tai kuukausimaksuilla

Columbia Fonografi Laululevyjä 75 senttiä

Juho Koskela, Tenori
1 FC Kulkurin Valssi / Reisupoika
2 FC Orpopojan Valssi / Kalle Aaltonen
6 FC Työväen Marssi / Warshavjankan
9 FC Hosianna / Jouiu Virsi

O. Pyykkönen, Tenori
16 FC Se Oolannin Sota / Isotalo ja Rannanjärvi
17 FC Lapsuuden Koti / Aamulaulu
18 FC Älä Itke Tyttöni Pieni / Vapaa Venäjä
19 FC Yks' Haamu Seiso / Laivapojan Laulu
20 FC Koskenlaskian Mors. / Korjat Pojat ja Tytöt
21 FC Tuomet Valkeina Kukki / Kesäillalla
22 FC Anssin Jukka ja Härmän Häät / Matalasta Torpasta
23 FC Syystunnelma-Kuula / Yks' Lauantaki Ilta
24 FC Lemminkäisen Laulu / Pojat Kun Raitilla Laulelee
25 FC Näytelmästä Pohjalaisia / Tuuli Se Taivutti Koivun Oksan
46 FC Viaporin Valssi / Vangin Laulu

S. Mustonen, Tenori
30 FC Äiti, Äiti Älä Soimaa / Kevätlaulu

J. Anderson, Soprano
29 FC Laulu Tyttö / Keinulaulu

J. Muhkonen, Baritoni
47 FC Juomalaulu / Merimies Rakkautta

Hannes Saari, Tenori
97 FC Ei Kyytimies Kiirettä Oo / Valko-Tuomet
57 FC Volgan Aallot / Tämä Maa
60 FC Meripojan Heilat / Chrysantemun
26 FC Iloinen Meripoika / Kulkurin Masurkka

Jean Theslöff, Baritoni
50 FC Mustalainen, Surulaulu / Vanha Mustalainen
51 FC Illalla Kävelin / Heikki Hautala
44 FC Oulun Susiteesissa / Pohjolan Häät

Väinö Sola, Tenori
43 FC Heilalleni Minä Laulelen / Sain Paljon Luojalta
27 FC Se Rakkaus / Soitin Pillillä

Martti Similä, Baritoni
63 FC Hallin Janne / Ostron Tyttö
66 FC Marjalunnin Jussi / Härmän Pojat
78 FC Merimiehen Hyvästijättö / Aamutunnelma
89 FC Sepän Sälli / Jos Kaikki Suomen Järvet

Walfrid Lehto, Tenori
67 FC Aikoja Entisiä / Heilini Soitteli

Aino Saari, Soprano
64 FC Sorakumpujen Vainajille / Tehtaassa
70 FC Mustalais Ruhtinatar / Inga Pieni

Adolf Hovi, Tenori
93 FC Vappulaulu / Orjan Kevät

Leo Kauppi, Koomikko
96 FC Renkjussi Palajaa Sodasta / Herra Petteri
95 FC Kulkijaksi Luotu / Juhannustanssit Paksulassa
81 FC Heitä Huolet Pois / Laulu On Iloni ja Työni
56 FC Rivakka Polkka / Maailman Matti
65 FC Helmi ja Kalle / Kuuliaiset Kottilassa
87 FC Salkolan Syntymäkemut / Kallaves

Hiski Salomaa, Koomikko
71 FC Askon Kolmerivinen / Tiskarin Polkka

K. Suonio, Näyttelijätär
90 FC Pekkalan Veliet ja Kova Pää / Maitojuna ja Romaani

Alfred Tanner, Baritoni
2 VF Puhelimessa I osa / Puhelimessa II osa
3 VF Viimeinen Lautta / Kymmenen Pientä Neekeripoikaa

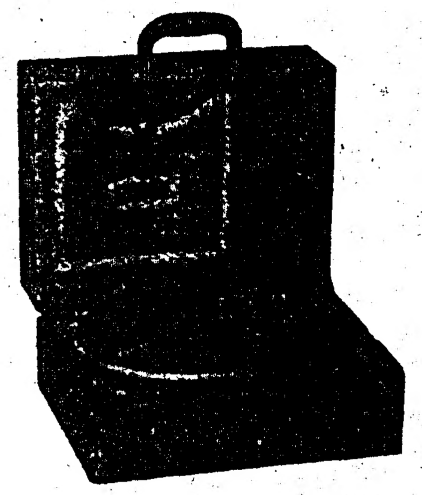

Uusi Carryola Master

Carryola Master Portable Phonografissa on kaksinkertainen äänenlaajentaja, joka antaa sille extra voimakkaan äänen. Soittaa kaikentekoisia recordeja. Sisään mahtuu 15 recordia. Koko 15x28, paino 15 paunaa. Se on phonografi, jonka voitte kulettaa mihin tahansa.

Erikoishinta $35.00

Carryola Lassie

on samanlainen kuin Master. Koko 14x11x7, paino ainoastaan 11 paunaa.

Erikoishinta $25.00

Suomaphonic Portable

Tämä phonograffi on tehty meidän omassa tehtaassa. Me käytämme siihen vain parhaimpia aineita. Sillä on hyvä voimakas moottori ja Orthophonic äänenantaja, joka tekee soiton kovaksi ja kirkkaaksi.

Myydään erikoishinnalla — $25.00

COLUMBIA FONOGRAFI TANSSIMUSIIKKILEVYJÄ

HARMONIKKA LEVYJÄ
Willy Larsen
34 FC Kaipuu Valssi / Kerenski
25 FC Yksin Valssi / Heilani kanssa, polkka
36 FC Taika Yö Valssi / Pohjolais Polkka
37 FC Tyttöjen vienti, sotisi
49 FC Rakkauden kaiho Valssi / Suomen Polkka
45 FC Kaiho Valssi / Vihuri Polkka
53 FC Viimeinen Valssi / Helmi Schottise
52 FC Syystunnelma Valssi / Hämärä Polkka
59 FC Eveliina Polkka / Unennäkijä Valssi

E. Jahrl, Harmonikka
94 FC Sorretun Elämä Valssi / Barrikaadeilla Marssi
58 FC Tonavan Aallot, Valssi / Yli Aaltojen Valssi
54 FC Koti Valssi / Kaiku Masurkka

L. Herranen, Harmonikka
86 FC Katkennut Kielet Valssi / Laurin Sotiisi
88 FC Keski Yön Valssi / Salon Ruusu Masurkka

Hanuri Kvartetti
31 FC Onnen Tyttö Polkka / Kevät Valssi

Suomi Orkesteri
85 FC Sikermä, Suom. 1 osa / Sikermä, Suom. 2 osa

Columbian Soittokvintetti
48 FC Rauha Myrskyssä, Valssi / Joulupukin polkka
56 FC Harhaluulo Valssi / Rio Valssi
61 FC Lumoova Valssi / Kultainen Lukko
62 FC Aallotar Valssi / Minulla on Tuttava
68 FC Kaki Valssi / Kevät Suomen metsässä
69 FC Kosova Valssi / Runoilijan unelma Valssi
77 FC Aallotar Valssi / Skargardin Tyttö Valssi
98 FC Viimeinen Toivo / Syksy Lehdet
99 FC Pieni Kukka Valssi / Espanola Valssi
6 RC Naurulevyjä / Panevat jokaisen nauramaan.

Columbia Orkesteri Levyjä
12 tuuman levyjä $1.25
505 FC Tonavan Aallot Valssi
501 FC Yli Aaltojen Valssi
502 FC Donavan Tarina Valssi
503 FC Sinisen Tonavan Valssi
504 FC Lesken Valssi
Säveltänyt kuuluisa säveltäjä Sibelius, soitettu Toscha Seidel viululla 10 t. levy, hinta $1.25.
16 EC Valse Triste / Pastorale

Uusia Venäjän Orkesteri levyjä
74 FC Iloisen Lesken Valssi / Carmen Sylva
73 FC Marseillaise / Muistoja v. 1917
82 FC Barrikaadeilla Marssi / Port Arthur Marssi
83 FC Volga Lauttamiesten / Tummat Silmät Valssi
76 FC Sonja Valssi / Kesä Yö Valssi
42 FC Volga Valssi / Mustalais Valssi

Harmonikka Levyjä
92 FC Manshurian Kukkuloilla Valssi
10 FC Tosca Valssi

Uusia Italialaisia Viululevyjä
84 FC Santa Maria Valssi
12 FC Italian Valssi
12 FC Italian Masurkka
13 FC Italia Polkka

SKANDIANAVIALAISIA LEVYJÄ
Harmonikka
14 FC Inga Valssi
15 FC Kamselli Sotiisi

JUURI SAAPUNUT UUSIA LEVYJÄ

10 TUUMAN LEVYT 75c.

Leo Kauppi, Koomikko
105 FC Oi Tyttö Tule / Meren Aallot Valssi

Hannes Saari, Tenori
100 FC Sonja / Raatajan Serenaadi

Hannes Saari, Koomikko
103 FC Meripojan Tervehdys / Kehtolaulu
101 FC Saukkosen Avioero / Oi Mistä Saataisiin

Saima L. Newland, Soprano
104 FC Tuomien Valkoiset Tertut / Vilja Iloisesta Leskesta

Ida Lovarti, Soprano
102 FC Antti Tanssitti Mua / Paimen Poika

Uusia Italialaisia viululevyjä
106 FC Sospira Valssi

12 TUUMAN LEVYJÄ $1.25
Columbia Orkesteri
17 EC Missouri Valssi

American Puolelta Levyjä
12 tuuman levyjä $1.50
Jean Thesloff, Baritoni
20 VF Volgan Lauttamiesten Laulu / Sotaveikot

Arthur Kylander, Koomikko
29 VF Muistojen Valssi / Muistoja Alaskasta

10 TUUMAN LEVYJÄ $1.00

Tatu Pekkarinen, Koomikko
38 VF Positiiviveisu Suomesta / Riijuu Rallatus

Arthur Kylander, Koomikko
27 VF Lumber Jakki / Selkäranka Tohtori

Väinö Sola, Tenori
37 VF Tule Armaani / Tikkipoika
32 VF Sonja / Eljen Unkari

Hannes Saari, Tenori
35 VF Ruski Iivana Pakolaisena Suomessa / Espanjatar
28 VF Bellona Ja Rodrigo / Tilta Tuohimaa

Elmer Lamppa, Tenori
30 VF Viinatrokarin Laulu / Saukkosen Avioero
29 VF Kulkurin Laulu / Suomalainen Kansanlaulu

K. Suonio, Näyttelijätär
31 VF Hyvää Yötä / Kolme Akkaa Ahteessa

Alfred Tanner, Tenori
33 VF Tattari / Se On Ylösotettu
34 VF Mamman Lellipoika / Neuvoja Sunnuntaiurheilijoille
36 VF Nujulan Talkoopolkka / Kantarella Ja Jimmy

Täytämme tilauksia ympäri Canadan. — Kokeilkaa meitä — varmasti olette tyytyväisiä. — Me maksamme postikulut ja takaamme varman kuljetuksen tilauksista jotka ovat $10.00 tai siitä ylöspäin.

COLUMBIA MUSIC CO.

602 QUEEN ST., WEST TORONTO, ONTARIO

semme on saada mahdollisimman suuret joukot naisia mukaan toimintaamme. Ja onhan täälläkin vielä naisia, jotka eivät ole mukana minkäänlaisessa joukkotoiminnassa. E.

Rouyn, Que.

Hyvin harvoin näkyy minkäänlaista lehtemme palstoilla täältä Rouyn kontrilta, vaikka tämä on muuten kuulluksi tullut perukka ja moni työnetsijä on viimeaikoina käynyt tähän tutustumassa. Mitään hyvää tosin täältä ei ole kirjoitettavissa meidän työläisten oloista. Tämäkin on niitä onnenonkijain perukoita joilla on omat edellytyksensä ja jotka on rehelliselle työläiselle tuntemattomia. Olen tehnyt havaintoja täällä ja tullut huomaamaan, että täällä on työläisten joukko sekavaa ja järjestymätöntä suurimmalta osalta. Siksipä onkin noilla loiseläjillä täällä suurimmat mahdollisuudet, kun työläiset ovat vielä niin raukkoja etteivät huomaa mitä omat etunsa heiltä vaatii, vaan vievät roponsa, jonka raskaalla työllä saavat, noiden koiratorpparien taskuihin.

On surkuteltavaa kun miehet pukkaa metsäkämpillä kuukauden tai pari ihan sietämättömissä oloissa ja päästyään sitten kaupunkiin, nuo pikkutinansa kohta kiirehtivät luovuttamaan ovelien myrkyn välittäjien haltuun. Vaikka onhan tietenkin tuossa sakissa paljon niitä "kovanpuun poikia", jotka ovat oppinsa ennen tähän maahan tuloa Saksassa käyneet ja tultuaan ei tapojaan voi muuttaa eikä alistua kunnon työläisiksi vaikka heidänkin omat elämän huolet siihen jo pakottaisi. Vaan on täällä olemassa kunnon väkeäkin. Täällä on Poikatalo, jossa järjestyneet työläiset ruokailee ja ruumaa sen mitä ruumiin mahtuu. Mutta vielä on asiat alulla ja toivotaan, että täälläkin ruvetaan saamaan jonkunmoista yhteisymmärrystä kansalaistemme keskuuteen. Meillä on nyt yritys ruveta rakentamaan omaa taloa, nimittäin poikataloa, jota varten on tonttipaikka ostettu. Niin, nyt jo koskaan meiltä vaaditaan yhteisymmärrystä, jos mieli saada tuo talo kevääseen mennessä asuttavaksi.

Se on alkanut viime aikoina näyttämään hiukan elpymisen merkkejä. Iltamissa ja kokouksissa on alkanut käymään väkeä paremmin kuin ennen ja järjestöihin aina liittyy lisää. Joten on toivoa meillä vielä kerran saada tänne Rouyn nurkallekin luja ja horjumaton työläisten järjestö ja sen kautta ruvettaisiin tietysti saamaan jonkunlaista sivistystä tähän kylämme elämään. Ettei meitä ihan pussissa voitaisi kuletella. Onhan jo, toverit, korkea aika alkaa ajattelemaan jotain parannuksia näihin olihimme, jotka on kyllä kurjat. Ja nyt jo jokainen on tullut huomaamaan ettei me ilman uhrauksia mitään saavuta, eikös niin? Järkevinä työläisinä voimme tehdä havaintoja koiratorpparienkin keskinäisestä sovusta. Onhan se heidänkin riveissään täällä havaittavissa, mihin johtaa perhe-elämän "piirin" ja viinan kanssa mässääminen. Ja monen kunnon perheen jäsenenhän on tämänkin talven aikana jo useasta eri kodista ollut lähdettävä, kun on keskinäinen sovinto loppunut. Ja nuo on ikäviä tapauksia, jotka tietääkseni eivät ole johtuneet puutteista, vaan irstailuista varoilla, jotka on toisten töiden tuloksilla kokoon saatuja.

Siis, toverit, emme vie tästä lähtien rahojamme enää koiratorppiin, koska ne sielläkin lopettaa sovinnon ja meille itsellemme tekee sisäisen kapinan. Vaan mennään tästä lähtien haalille joutoaikamme kuluttamaan, niin säästytään moisista retteloistä. Ja käydään ruokailemassa suomalaisella poikatalolla. Se on edullinen paikka, olen sen tullut huomaamaan, eikä mene yhtenä päivänä kaikki rahanne, kuten joissain toisissa paikoin. Eikös niin päätetä yksimielisesti, toverit, ja liitytään kaikin osastoon. —I.—I.

TILATKAA VAPAUS!

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

HIEROJA HENNA KAMMONEN. 21 Centre St., Port Arthur. (M

PALLORUUMASSA, 318 BAY ST., on tupakkaa ja virvoitusjuomia. Ivar Hoikka. (M)

FORT WILLIAM, ONT.

G. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 681 Simpson St Puhelin 1185 R

TIMMINS, ONT.

HAMMASLAAKARI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

Hallituksen lupakirjalla toimiva lääkkeetön parantaja

Mrs. Ida Ylönen

ottaa vastaan potilaita ja antaa HIERONTAA

132 Elm St. East,

Box 1111 Sudbury, Ont.
PUHELIN 276

Mr. Otto Ylönen

Alex Koskelan saunatalo.

Timmins, Ont.

Box 1803 — Puhelin 696W. (PM

Parturiliikkeeni

sijaitsee

7 Durham Street. — Sudbury, Ont
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.
SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

KELLOSEPPÄ

A.Heiskanen

Sudbury, Ont.

—Box 1873—

9 Durham St.

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1198, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Sudbury

MUISTETTAVAA

Agit.-prop.-komitean kokous on tänään kello 8 illalla. Jokaisen komitean jäsenen on oltava saapuvilla.

Kisan vuosikokouksesta otettuja valokuvia saa tilanneet henkilöt periä Pehkoselta.

Co-Optasin johtokunnan kokous tänään kello 8 illalla. — Muistakaa ja saapukaa!

NAISET VOIMISTELEMAAN

ensi tiistaina kello 9.30. Koettakaapa saapua runsaslukuisesti, että saadaan harjoiutkset hyvään alkuun.

MITÄKÖ TULOSSA?

Tässä sivumennen pieni huomautus niistä suurista Kisan iltamista, jotka ovat t.k. 18 ja 19 päivinä. Lauantaina, 18 p:nä on ohjelma- ja tanssi-iltama ja ohjelma tulee olemaan aivan parhainta lajia. Tilaisuudessa esiintyy erikoinen orkesteri, joka on harjotellut jo useampia kuukausia, sekä taidetanssia useita esityksiä. Sitten on se kuvaelma, joka on tätä tilaisuutta varten erikoisesti valmistettu ja jonka pääosassa esiintyy nuorin kisalainen. Myöskin paljon muuta ohjelmaa, josta myöhemmin ilmoitetaan. Sunnuntaina 19 pnä esitetään hauska 5-näyt. huvinäytelmä "Sysmäläinen". Lisää tuonnempana. — N—e.

Eri paikkakunnilta

Kivikoski, Ont.

KIVIKOSKEN KUULUMISIA

Niin sitä vaan vielä täälläkin kynttä ketoon pistetään jälelle jääneet. Meillä oli täällä meidän "mummo"-yhdistyksen toimesta, meidän miesten ja ollessa mukana Suomen luokkasodan 10-vuotismuistojuhla 28 päivän iltana tammikuuta. Tilaisuuteen olivat paikkakuntalaiset saapuneet aivan moitteettomasti. Että eipä voi ympäristöstä oikein paljon enempää toivoakaan, sillä onhan joitakin vanhoillisiakin olemassa tässäkin ympäristössä ja niitä ei tarvitse odottaa meikäläisten järjestämiin juhliin tai iltamiin. Tilaisuus muodostuikin tarkoitustaan vastaavaksi illan ohjelmaan nähden, vaikka ei ollut kappaletta. Henkinen ohjelma oli aivan valittua tilaisuuteen. Oli runoja, lauluja, kertomuksia ja puhe tov. L. Hautamäeltä, jossa hän teki selkoa Suomen luokkasodan syistä ja kuinka se alkoi ja ketkä olivat sen aloittajia ja järjestäjiä, (kuitenkin porvarit ovat koittaneet uskottaa, että punikit ne meinasi rosvota ja maahan lyödä "sivistyneen ja rauhaa rakastavan" Suomen verenjanoiset ja raatelevat porvarit), kenenkään edellä aavistamatta, vaikka porvareita oli jo koko liuta Saksassa oppimassa murhateknikkaa ja konikauppoja hieromassa jääkäreiden kanssa ja sittenkään ei lahtarit tietäneet, vaan heidät yllätettiin aivan yörauhasta. Hautamäki kuvasi niin selväpiirteisesti ne vaiheet ja ne syyt, jotka johti työtätekeväin luokan siihen verileikkiin ja minkälaisen uhrin se luokaltamme vaati ja minkälaiset kärsimykset jälkeensä jätti, mutta mitä se myös opetti. Myöskin Hautamäki esitti lyhyen kertomuksen orpopojasta ja mustasta kulkukissasta ja se oli niin sattuva, että taisi vesihelmi vierähtää useamman kuulijan silmästä. Se oli tositapahtuma myös Suomen suurlahtauksen jälkeen. — Kuulijat olivat tyytyväisiä kaikkeen ohjelmaan mitä siellä oli. Ja vielä kerran: että harvoin on meidän Kivikoskella niinkään opettavaa ja tarkoitukseen valittua ohjelmaa, kuin myöskin täytyy aivan vilpittömästi kiittää nuorisoamme ja samalla yleisöä kaksissa iltamissa esiintymisestään. Mitä ainakin tämän kirjoittaja ymmärsi, niin ei yhtään päihtynyttä ollut kummallakaan kertaa. Vielä vilpittömämmin pyydän samaa käytöstä edelleen. Viime kerralla paheksuin kyllä väkijuomain käyttämistä iltamissa ja eritoten nuorisoamme, enkä suotta. En liioin nyt kiitä suotta, jos vaan edelleenkin esiinnytte kuten viimeksi pidetyissä juhlissa.

VIIKATEMIES VIERAILI

Kuolemakin se aina päästää lepoon itsekunkin kerran. Niinpä täälläkin kylämme vanhin asukas Mrs. Malviina Korkola tammik. 14 päivän iltana kello 10 vaipui tuonen helmaan kotonaan, sairastettuaan pitemmän aikaa hivuttavaa tautia. Oli ollut tajuissaan viimeiseen asti. Oli viimeisillä hetkillään pyytänyt, että hän ei kaipaa taivaan agenttia päästessään viimeiseen lepokammioonsa, kuten yksi tyttäristään jo kuollessaan pyysi. Kummassakin tapauksessa noudatettiin poismuuttavien pyyntöä. Mrs. Korkola haudattiin Kivikosken hautausmaahan 22 päivänä tammikuuta. Toveri A. Hautamäki oli pitänyt hyvän puheen tilaisuudessa. Viileää haudan lepoa toivon matkansa päättäneelle.

TULEVISTA HUVEISTA

Nuorisollamme on kuulemma iltamat helmikuun 18 päivänä. Rellestävät jo ohjelmallaankin, on kuulemma jo harjoiteltu kappalekin, "Lukkarin arkityöt" ja lempo ties mitä. Sittenpähän nähdään. Mutta kun saatte suuren rahasäkin, niin muistakaa nuorisokurssien rahastamistakin, joka on yksi tärkeimpiä kysymyksiä näinä aikoina. Meidän "mummo"-yhdistys on ollut ehkä aivan ensimäisiä varojen kartuttajia kurssien hyväksi. Vielä pyytäisin nuorisoamme valitsemaan tai valitsemalla tekemään uutisten kirjoittajan Vapaudelle. Täällä on kyllä nuoria ja heissä on kykyjä kanssa. Ei muuta kuin innostusta ja kynä käteen! Asioita on aivan tarpeeksi ja jokainen päivä tuo uusia. Kukaan ei vanhoja ikävöikään.

EREHDYS

Erehdys oli pistäytynyt Rouyn keräystilitykseen, jossa oli M. Kivinen Lappi $5.52, A. Pitkänen Kivikoski $5.00, joka piti olla päinvastoin.

Olisihan sitä puoluetoiminnastakin kirjoitettava, vaan nuo paperipuut rivatut pelaavat niin minunkin päässäni ja tätä on jo tullut niin pitkästi, että pelkään korehtuurilukijan kyllästyvän. (Ei täällä kyllästytä — antaa tulla vain. — Korehtuurilukija). Siis toverillisin tervehdyksin lopetan, toisten lisää — Jälkien kyselijä.

Elspeth, Alta.

OLOISTA TÄÄLLÄ

Koska tulin valittua kirjeenvaihtajaksi tälle kuluvalle puolelle vuodelle, niin koitan täyttää tehtäväni. Entinen kun ei ole nykyisin paikkakunnalla eleva. Hän olikin kirjeenvaihtajan tehtävään tottuneempi kuin minä. Siksi ei olisi vahingoksi vaikka hänkin aina jolloinkin kirjoittaisi lehteen, jos on aikaa. Vaikka aikaa ei tahdo pienellä farmarilla olla, huonojen vuosien sattuessa täytyy monen vielä hakea sivusta työtä. Nytkin tänä talvena on useampia lähtenyt Rocky Mountain Housen kämpille. Niille ei kyllä kukaan mene kuin puutteen pakosta. Niiltä kämpiltä on kyllä ollut kirjoituksia sanomalehdissä tänä talvena useampia, joten en lähde kirjoittamaan niistä tällä kertaa.

Olot niissä ei korjaannu, ellei työläiset itse sitä vaadi. Tapahtui siellä tänä talvena jo yksi kämpältä uloskävely, ja saivatkin siinä työläiset vähän korjattua asiaansa. Se oli kai ensimäisiä sillä perukalla.

SANOMALEHTI- JA KIRJALLISUUS-ASIAMIESTEN TOIMINTA

Elspethin osaston ja Kommunistipuolueen kirjallisuus- ja sanomalehtiasiamiehet ovat saaneen myytyä kirjallisuutta ja lehtien tilauksia kesäk. 30 päivästä, jouluk. 31 päivään 1927 seuraavasti:

Wm Wuori $20.80c. Geo Mattson $39.25 E. R. Mattson $41.40.

Iltamista, jotka pidettiin tammik. 12 pnä 1928. Elspethin osaston ja Eckvillen I.W.W.n kannatusrenkaan toimesta yhteisesti, kertyneet tulot $25.85 c on osaston sihteeri lähettänyt määräpaikkaan. Ne nimittäin pidettiin Coloradon lakkolaisten hyväksi.

HUVITILAISUUKSISTA

Huvitilaisuuksista en tiedä mainita muuta kun että näytelmäseuran johtaja on tilannut uusia kappaleita ja että naiset ovat päättäneet pitää naistenpäivä-iltamat maalisk. 8 pnä. Tottapa meinaavat ohjelmaa ja iloa paljon, koska näin aikaisin ovat alkaneet hommaamaan. Hyvästi ne onnistuivat naistenpäivä-iltamat viime vuonnakin. Toivon heille menestystä tänäkin vuonna. Nyt vallankin, kun on karkausvuosi, vaikka olenkin vanhapoika. — A. S.

JUNA AJANUT PEURALAUMAN PÄÄLLE

Sault Ste Marie, helmik. 2. — Algoman radan tavarajunan veturi ajoi toissa päivänä 74½ mailin kohdalla nejä päätä käsittävän peuralauman päälle, ruhjoen ne kuoliaiksi. Viime päivinä ovat peurat y.m. metsän eläimet runsaslukuisina kuljeskelleet radalla, koska niiden on paksun lumen takia ollut hankala liikkua metsissä.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

SAINT JOHNISTA, N. B.

Liverpooliin

°Helmik. 10		Metagama
*Helmik. 17,	*maalisk. 29	Melita
*Helmik. 24,	*maalisk. 23	Minnedosa
°Maalisk. 2,	°maalisk. 30	Montclare
*Maalisk. 9,	*huhtik. 6	Montrose
°Maalisk. 16,	°huhtik. 13	Montcalm

*Greenockin kautta.
°Belfastin kautta.

Cherbourgiin—Southamptoniin Antwerpeniin

Maalisk. 1,	huhtik. 5	Montnairn
Maalisk. 15,	*huhtik. 12	Metagama
Maalisk. 22,	huhtik. 19	Marloch

*Käy Cherissa, S'thamptonissa ja Hamburissa.

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä
C. H. WHITE,
District Pass. Agent
North Bay

Surulla ilmoitan, että rakas puolisoni ja hellä lapsen äiti,

EDLA TELKKINEN
(o.s. Laakkonen),

kuoli lyhyen ankaran taudin murtamana St. Josephin sairaalassa Port Arthurissa, tammikuun 27 pnä 1928.

Hän oli syntynyt Juustilassa, Viipurin läänissä 4 pnä marrask. 1899, ollen siis 28 vuotta 2 kuukautta ja 23 päivää vanha kuollessaan.

Lähinnä häntä suremaan jäi, minä hänen puolisonsa, neljävuotias poika Gunnar, isä, äiti ja kolme veljeä Suomessa, ja lukuisa tuttava- ja toveripiiri tässä maassa.

On kuolossa kärsivän kirkastus,
sen virrassa vaivoista
vapaudus.
Mutt' niille ken jättävän
jälkehen jää,
kannel kuoleman kolkkona
helähtää.

Sinä sait, mitä elosi antanut ei.
Tuoni kesähän kestävään,
rauhaan, sun vei.
Vaan meiltä sun kuolos vei
kirkauden,
vei äidin, vei kodin, toi
tyhjyyden.

Lepää rauhassa anteeksi
antaen,
sua muistamme kaipuuta
kantaen.

Gunnar ja Emil.

Lausun kiitokseni Port Arthurin kommunistipuolueen jäsenille, naisjaostolle, lauluseuralle ja kaikille niille, jotka toivat kukkaseppeleen vaimoni haudalle, ja lukuisille tovereille, jotka saattoivat hänet viimeiseen lepoonsa.

Aaron Linder

Hyväksi tunnettu, chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustaja, tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa, ottaen valokuvien suurennus- ja maalaustyötä vastaan. Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Postin kautta voidaan myös lähettää isonnustyötä, osoitteella Box 393, Port Arthur, Ont. Kaikki työ taataan. (M

Halutaan tietää

Missä olet nykyään Augusti Ranta? Syntyisin Karstulasta, Sauna kylästä, Vaasan läänistä, ollut viimeksi Prince Rupert (Box 857), B. C. Hän on ollut tässä maassa yli kaksikymmentä vuotta. Minulla olisi tärkeää asiaa hänen äidiltään, joten jos joku hänestä tietää, eli jos hän itse sattuisi huomaamaan, kirjoittaisi osoitteella: (27
August Vertanen,
Bestel, Ont., Can.

Missä oleskelee nykyään Matti Tiitto, kotoisin Sakkijärvellä? Jos satut tämän huomaamaan, niin ole hyvä ja tule selvittämään veljesi Antton Villasen asiat kuolemantapauksen johdosta, tai kirjoita ainakin heti.
Otto Hill,
Northern Paper Mills, Mile 280,
Coppell, A. C. R., Ont. (27

Missä on veljeni Erkki Ranta, kotoisin Turusta. Siskosi haluaa tietää. Jos et itse huomaa tätä, pyytäisin jonkun hyväntahtoisesti ilmoittamaan minulle. (27
Miss Hilja Ranta,
40 Widmer St., Toronto 2, Ont.
me kesänä työskentelit Solsqua'ssa,

Missä olet Väinö Makkonen? Vii- B. C., josta sitten syksyllä muutit Co., Sudbury, Ont. Kirjotapa allaolevalla osoitteella: (27
J. L. Kari,
Solsqua, B. C.

Haluaisin tietää miksi ei Antti Setänen Espanolasta vastaa kirjeisiini vai eikö ole halua selvittää tätä pientä asiaa. Vastaa suoraan niinkuin mies: ei eli kyllä.
Pyytää rehellisesti: (27
Kalle Hakkinen,
Quartz, Cnt.

Palvelukseen halutaan

South Porcupinen Suom. Poikatalo julistaa täten keittäjän ja tiskarin paikan, järjestyneiden työläisten haettavaksi. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen ovat johtokunnalle jätettävä viimeistään tämän kuun 12 päivään mennessä. Palkkaetuihin talon puolesta kuuluu asunto ja ylöspito. Kahden viikon irtisanomisaika vaaditaan molemmin puolin. Toimiin on astuttava heti kutsun saatua.

SOUTH PORCUPINEN SUOM. POIKATALON JOHTOK.,
Box 519, South Porcupine, Ont.
(24

SYNTYNYT

Tammikuun 29 p. oli se ilon päivä, kun KERTULLE syntyi veikko, jolle nimeksi annoimme:
AARNE RANHOLD
Sudbury, Ont., helmik. 2 p., 1928.
Lydia ja Eino Keto.

KOTIHOIDON AVULLA TERVEYTEEN

OHJELMANI: Luonnollinen Ravintojärjestelmä 50; Paastoparannus $2; Maitoparannus 75c; Tieteellinen Vesiparannus $2; Raakaruokajärjestelmä $1.50; Auringonparannus ja ilmakylvyt 50c; Koti-Kiropraktiikka 50c; Sama, englanninkielellä 50c; Iloisen Mielen Parantava Vaikutus 50c; Umpitauti ja sen parannus $1; Reumatismin, Kylmän ja Influensan Parannus $1; Lastenhoito $1; Naisten Siitinelintaudit $1.50; Luonnollinen Sukupuolielämä $1.50; Sukupuolinen Kykenemättömyys ja sen Parannus 75c Veneeristen Tautien Parannus $3 Hieromaoppi $3;. 25 pros. alennus tilattaessa nämä kaikki ohjeet yhdellä kertaa; 10 pros. alennus tilattaessa $10 edestä tai yli. Dollarin maksusta vastataan sairaiden persoonallisiin kysymyksiin. Huom.! Maksun tulee seurata kaikkia tilauksia ja kyselyjä.
Tilataan osoitteella:
Dr. Koski's Helath Service,
Box 1197, San Francisco, Calif.

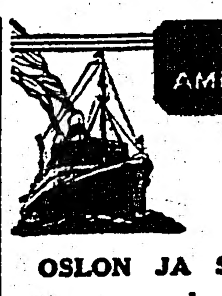

NORJAN AMERIKAN LINJA

Nopein tie **Suomeen**

OSLON JA STOCKHOLMIN kautta

Oslo: (Kristiania)	Suoraan New Yorkista
Stavangerfjord	Tammik. 17 p.
Bergensfjord	Helmik. 4 p.
Stavangerfjord	Helmik. 18 p.
Bergensfjord	Maalisk. 10 p.
Stavangerfjord	Maalisk. 24 p.

New Yorkiin tullessa laivat poikkeavat Halifaxiin, Can.
Kolmas luokka edestakaisin Suomeen

$.86.00

TURISTI KOLMAS LUOKKA

on Bergensfjordilla. $10 enempi kuin kolmannen luokan hinnat yhteen päin ja $15 enempi edestakaisin. Ennen käytetty Cabin luokkana.

Matkustakaa Suomeen tai tuottakaa omaisenne tähän maahan ja Canadaan Norjan linjalla, joka on tunnettu mukavuuksistaan, hyvästä kohtelustaan ja palveluksistaan. Valintanne mukaan saatte nousta maihin Bergenissä ja siitä jatkaa matkaanne edelleen kuuluisan ihanan Norjan vuoriston läpi rautateitse Osloon (Kristianiaan) ilman lisämaksua.

Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.

Mitään passi- tai tullitarkastusta ei ole Ruotsissa eikä Norjassa.

Matkatavarat chekataan suoraan New Yorkista Suomeen.

Washingtonista saaduilla paluulupakirjoilla varustetut 3-luokan matkustajat eivät joudu Ellis-saarelle.

Lähempiä tietoja ja kaavakkeita on saatavana paikallis-asiamiehiltämme.

Norwegian American Line

22 Whitehall St., New York

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siltä [illegible] lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. [illegible] lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Teille. Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: vääntelyä rinnan alla, [illegible] kipua vatsassa, kova ruokahalu, [illegible] ruokahalun puute, vatsan täytteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. [illegible] kärsivät tätä yleisesti tulokseena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on [illegible] löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskiilleen, varmasti kärsii madoista, [illegible] niitä ole näkynyttää tarvetta tehdessä.

— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään [illegible] suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen maksua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Elämän tovereiksi toisilleen

OVAT YHTYNEET

Jenny Kivimäki

ja

Lennart Kajander

Port Arthur, Ont., 30. 1. 1928.

Nimeni joka on ollut Jenny Kivimäki on tästä lähtien oleva Jenny Kajander.

Metsätyöläiset tai Metsämiehet

Säästäkää tehdessänne syysostoksia

Hevosennahkakintaita, pari	$1.00
Valkoisia ropesseja, sinisen tai punaisen raidan kanssa, pari	3.95
Raskaita täysivillasia "jumpparia"	2.95
Mackinaw takkeja	6.50

Myöskin on meillä täydellinen varasto "Stanfields" alusvaatteita, parhaita mackinaw housuja, sekä kaikkia mitä metsämies tarvitsee. Halutessanne hyvän tavaran, kohtuhinnalla, tulkaa meille.

JOHN PALO

290 Bay Street — Port Arthur, Ont.

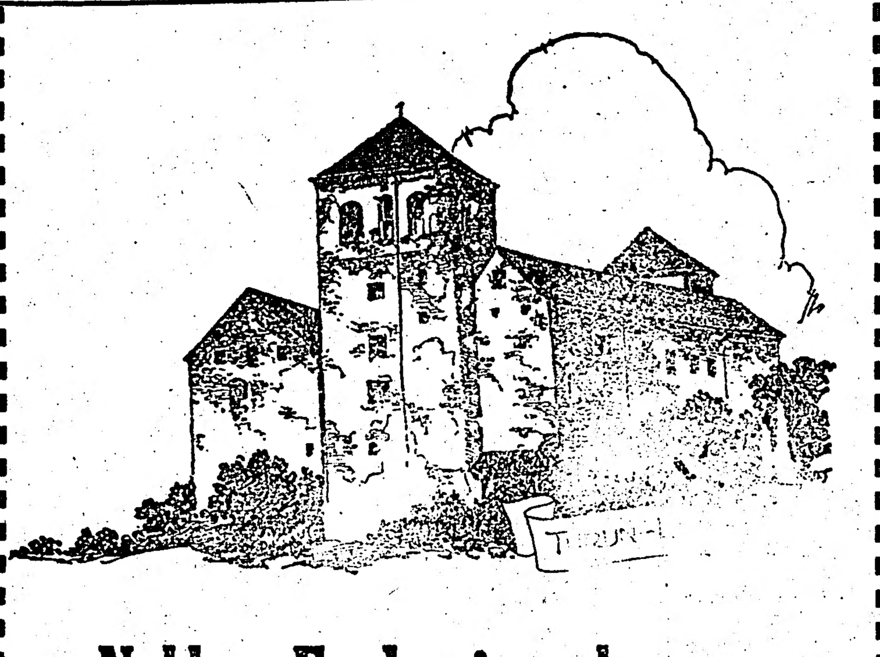

Nähkää Englanti matkustaessanne Suomeen

Säännöllinen laivakulku kuuluisissa palatsimaisissa valtamerilaivoissa, Montrealista (kesällä) ja Halifaxista (talvella), myöskin Bostonista ja New Yorkista.

Suoranainen yhteys länsi brittiläissatamista, läpi Englannin, Suomen höyrylaivoihin.

Ensi luokassa Pohjanmeren yli, jos matkustatte Cabin luokassa Atlannilla.

Tuottakaa omaisenne ja tuttavanne Canadaan

Etumaksupilettejä ilman vaikeuksia matkustajille. Lisätietoja saa sekä kaikesta huolehtii kuka tahansa meidän laiva-agenteista tai

Cunard Anchor Donaldson Lines

20 Hospital St., Montreal, Que.
Canadian Service

Suljettu auto saatavana

King Edward Hotel
Phone 60 — Kotiin 1176
VICTOR KARI
SUDBURY, ONT. (M

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.
Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph., C.
467 Willamette Blvd, Pordland, Ore
Puh. Walnut 6747

Heikoille, Tutiseville, Kuluneille Hermoille

Nuga-Tone antaa uutta voimaa, varmuutta ja tarmoa heikoille, tutiseville, kuluneille hermoille ja uudistaa elinvoiman väsähtäneihin jalompiin elimiin. Enemmän kuin 35 vuotta on se tuonut terveyttä, voimaa, onnea ja pitempää ikää useammalle kuin miljoonalle miehelle ja naiselle.

Nuga-Tone rakentaa ja voimistuttaa jokaisen elimenne sekä ruumiinne osan toimintaa. Se on erinomainen voittamaan vatsa- tai ruansulatushäiriöt, jatkuvan umpitaudin, huonon ruokahalun, päänkivun, huimauksen, röyhtelyn, munuaishäiriöt tai maksan hitauden ja monet samanlaiset vaivat mitkä johtuu yleisestä elimistön heikkenemisestä. Kaikki rohdoskauppiaat myyvät sitä ehdottomalla tyydyttäväisyys takauksella tai raha takaisin, voimanne ja tarmonne ohella.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?